

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA TEATAJA

NR 9 · 4. MAI 2011

ILMUB AASTAST 1925

IGA LIIGE LOEB! | WWW.KODA.EE

Eesti ja Kasahstani kaubanduskojad allkirjastasid koostöömemorandumi

21. aprillil allkirjastasid Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman ja Kasahstani riikliku kaubanduskoja „Atameken“ juhatuse esimees Azat Peruashev Kaubanduskojas kahe organisatsiooni vahelise koostöömemorandumi.

Peruashevi sõnul oli visiit Eestisse samm edasi kahe riigi vaheliste majandussuhete uuele tasemele viimisel. Eesti on Kasahstani jaoks üks Euroopa Liitu ning hea koostöö kahe riigi vahel on väga oluline. Tema sõnul on Eesti ettevõtjad ka Kasahstani oodatud, et leida sobivad koostöövormid ja tegevused.

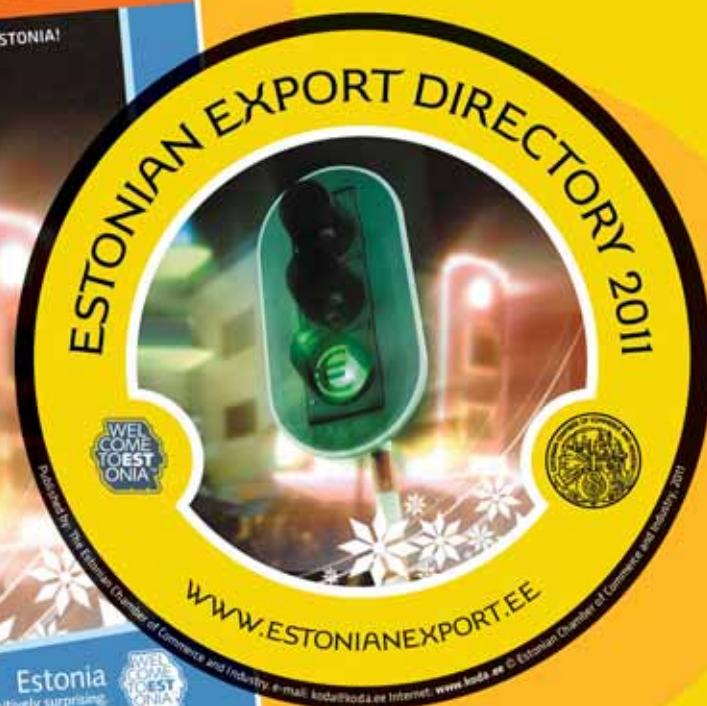
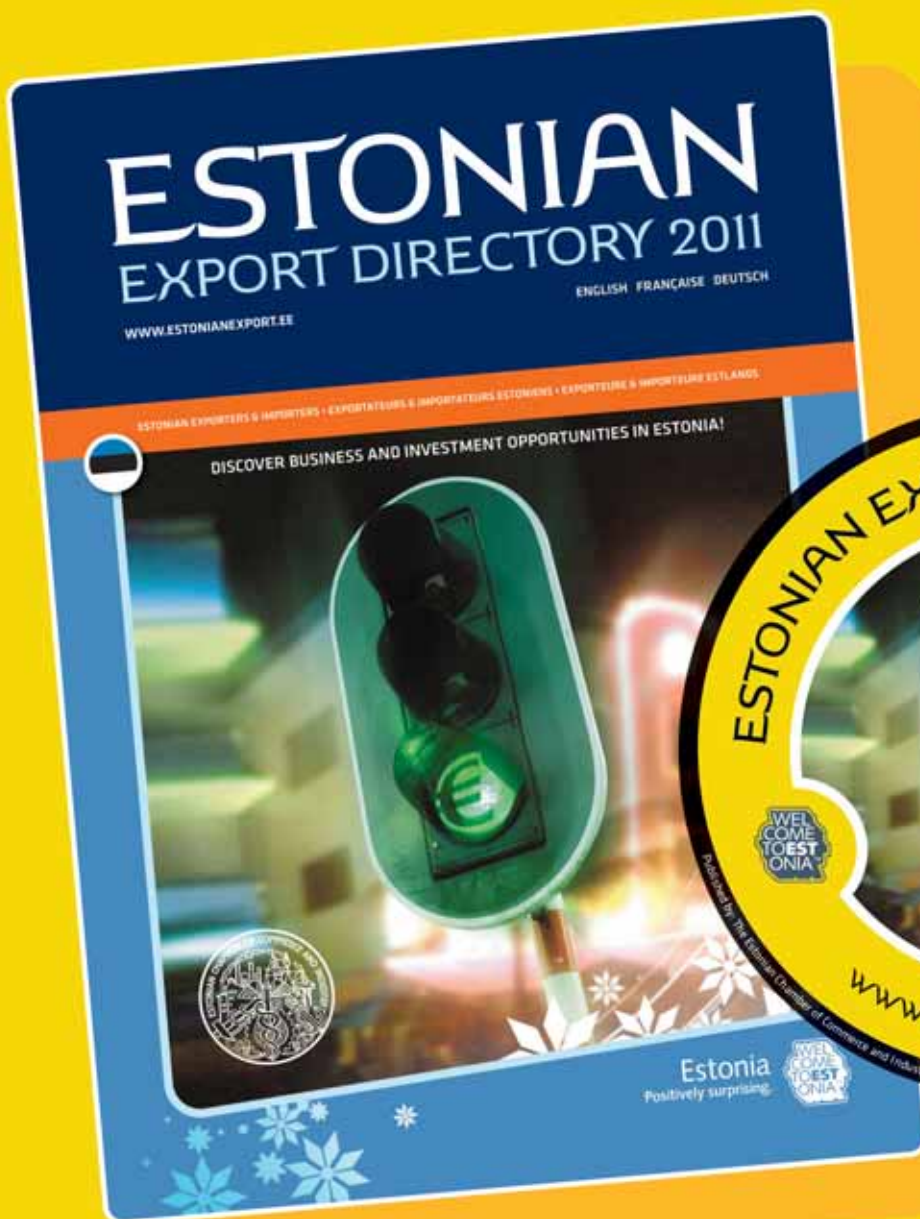
Kasahstani riikliku kaubanduskoja „Atameken“ juhatuse esimees Azat Peruashev viibis Eestis 20.-21. aprillil toimunud Kasahstani president Nursultan Nazarbajevi riigivisiidi raames.

Kasahstani riikliku kaubanduskoja „Atameken“ juhatuse esimees Azat Peruashev ja Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman. ▲

TÄNA LEHES

- Ettevõtjaid ohustavatest kataloogipettustest ja petuskeemidest LK 5
- Riigikohus peab vajalikuks riigilõivude alandamist LK 6
- Ettevõtjate ja disainerite koostööst LK 14

„ESTONIAN EXPORT DIRECTORY“ ilmus juba kuueteistkümnendat korda

See praktiline töövahend sisaldab ligi tuhande Eesti ettevõtte andmeid, kes soovivad oma kaupu ja teenuseid välisurgudele viia ja mujalt maailmast partnereid leida. Mahukas väljaanne tutvustab Eestit mujal maailmas, sest lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka üldinfot Eesti majanduse kohta, statistikat ning huvitavat ja kasulikku materjali neile, kes soovivad Eestis ettevõtlust alustada. Kogu see teave on raamatus inglise, saksa ja prantsuse keeles.

*Küsi tasuta raamatut ja CD-d Eesti Kaubandus-Tööstuskojast
telefonil 604 0060 või e-postiaadressil koda@koda.ee*

Väljaanne on saadaval ka CD-l ning veebiaadressil: www.estonianexport.ee
Koostööpartner Ekspress Hotline AS • Tel: 626 6910
Lisainfo väljaande kohta: Piret Salmistu • Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

Mait Palts
Peadirektori kohusetäitja

Millises suunas edasi ehk Eesti 2020

Äsja valitsuses kinnitatud konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ on selle ajalise ettevalmistust arvestades „kaua tehtud kaunike“, sest kava koostamisega alustati ju juba eelmise aasta alguses.

Enamjaolt on probleemid, lahendused ja tegevused õiged ning realistlikud. Kui millegi kallal norida, siis ehk just kohati liiga realistlike eesmärkide ja mõningate rõhuasetuste üle hariduspoliitikas. Samas on selge, et eesmärkide püstitamisele seavad omad piirid ka ressursid ning selles võttes on realistlikkus loomulikult omal kohal.

Kava tulemusena peaks tootlikkus Eestis järgmistel aastatel kasvama pidevalt ning jõudma aastaks 2020 tasemele 80% Euroopa Liidu keskmisest. Tööhõive määr (20-64 a vanuste osas) peaks selleks ajaks jõudma 76 protsendini. Need kaks eesmärki on selgelt Eesti jaoks ka keske tähtsusega – saavutada tootlikkuse kasv nii suurema kapitalimahukuse kui ka kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste kaudu ning taastada majanduskriisi eelse ajaga võrreldav tööhõive tase.

Rõõmu teeb kava juures ka konkreetsete vastutajate fikseerimine iga olulise teema puhul. Loodetavasti li-

sab see täiendavat konkreetsust ja ei jäta häid ideid pelgalt paberile.

Rõõmu teeb kava juures ka konkreetsete vastutajate fikseerimine iga olulise teema puhul.

Loodetavasti lisab see täiendavat konkreetsust ning ei jäta häid ideid pelgalt paberile.

Tooksin siinkohal kava ilmestamiseks ära veel kaheksa olulisemat eesmärki või tegevust, millele lähimas perspektiivis enim rõhku on pööratud ning mis osaliselt juba järgneva aasta jooksul peaksid teoks saama.

- Avaliku teenistuse hüvede reform ja palgasüsteemi läbipaistvuse suurendamine, milleks võetakse vastu uus avaliku teenistuse seadus, mis korrastab avaliku teenistuse, muutes läbipaistvaks ja võrreldavaks avaliku sektori palgasüsteemi ja ametihüvede kasutamise (vastutaja: justiitsminister);
- Tööga seotud tasemehariduse erisoodustusmaksust vabastamine, mille tulemusena ei käsit-

leta tulumaksuseaduses tööga seotud tasemekoolituse kulutusi enam erisoodustusena (vastutaja: rahandusminister);

- *Start-up* programmi käivitamine uuenduslike ettevõtete sünni toetamiseks, milleks töötatakse välja „*Start-up* Eesti“ programm, mis aitab kaasa innovaatiliste ja ambitsioonikate ettevõtete sündile (vastutaja: majandus- ja kommunikatsiooniminister);
- Eelnõu vastuvõtmine üksikisiku tulumaksumäära vähendamiseks 2015. aastast, millega vähendatakse tulumaksuseaduses kehtestatud maksumäära ühe protsendipunkti võrra 20%ni (vastutaja: rahandusminister);
- Kõrgharidusreformi käivitamine, millele lisaks keskendutakse ka tööjõu väljaõppe vastavusse viimisele kaasaegse tööturu vajadustega ning suurendatakse erialase, so kutse- või kõrgharidusega tööealiste inimeste osakaalu tööjõus (vastutaja: haridus- ja teadusminister). Tuleb mainida, et selle eesmärgi täitmine on ka meie jaoks olnud äärmiselt oluline. Seda eriti arvestades tänast olukorda, kus Eesti tööjõust 32% on, kas põhi- või üldkesk-

haridusega ning ei oma mingisugust erialast ettevalmistust kutsega kõrghariduse tasemel;

- Tulumaksusoodustuse ülempiiri langetamine 1920 euronni, eesmärgiga vähendada majanduse tasakaalustamatuse riske tulevikus ja parandada riigirahanduse jätkusuutlikkust (vastutaja: rahandusminister);
- Eelarve tasakaalu saavutamine 2013. aastal, mida arvestatakse riigi eelarvestrateegia ning stabiilsusprogrammi koostamisel (vastutaja: rahandusminister);
- Tasakaalu nõude sissevõime riigieelarve baasasendusesse, milleks muudetakse riigieelarve koostamise aluseks olevat seadust ning sellega seonduvaid seadusi (vastutaja: rahandusminister).

Nagu juba öeldud, jääb üle vaid loota, et kavas nii lähima kui ka pikema perspektiivi osas loetletud eesmärgid ja tegevused ka konkreetsete tulemusteni jõuavad. Halvim, mis saaks juhtuda oleks olukord, kus konkurentsivõime kavas kirja pandu jääbki vaid paberile, tegevused teostamata ja eesmärgid saavutamata. ■

Sisukord

Juhtkiri	
Millises suunas edasi ehk Eesti 2020	3
Seadusandlus	
Ettevõtjaid kimbutavatest petuskeemidest	5
Riigikohus peab vajalikuks riigilõivude alandamist	6
Koja gallupid	7
Euroopa uudised	
Mõnda riigihangetest Euroopas ehk mis mureks EL riigihanketurul?	8
Hariduspoliitika	
Kuidas jagatakse Eestis haridusele kuluvat raha erinevate koolitüüpide vahel?	11
Sotsiaalne ettevõtlus	
Noor tahab ennast proovile panna	12
Innovatsiooniveerg	
Kuidas disaini abil teenuseid inimestele kättesaadavamaks muuta?	12
Tagasivaade	
Seminar „Koostöö disaineriga – luksus või lisandväärtus?”	14
Teated	15
Liikmelt liikmele	20
Riigihanketeated	21
Koostööpakkumised	21
Juubilarid	22

Kalender

4. mai	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskuses (Kreutzwaldi 34, Võru) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
6. mai	Sloveenia-Eesti äriforum ja kontaktkohtumised Sloveenia ettevõtjatega Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
5., 6. ja 13. mai	Ekspordiplaani koostamise koolitus Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
10. mai	Finantsanalüüsi õppepäev firma võtmeisikutele Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
11.–13. mai	Kontaktkohtumised energia- ja keskkonnasektori ettevõtetele Madridis – GENERA 2011 Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
12. mai	Ärihommikusöök Alar Tamminguga Scandic Rannahotellis (Ranna pst 5, Pärnu) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
16. mai	Välismessikoolitus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
16. mai	Peterburi suunaline äriseminar Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
17. mai	Turu-uuringute koostamise koolitus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
18. mai	Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
18. mai	Seminar „Puhkustest, puhkusetasudest ja probleemidest töölepingu seaduse rakendamisel” Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
18. mai	Õppepäev „Kohustuste täitmise tagamine” Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu) Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas@koda.ee
18.–19. mai	Kontaktkohtumiste üritus „Unlocking the Potential” Maltal Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
4. mai	Hommikukohv suursaadikuga: Eesti suursaadik Gruusias – Toomas Lukk Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
23.–27. mai	Äriviit Moldovasse Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
6. juuni	Välismessikoolitus Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu) Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
11. juuni	Kaubanduskoja tenniseturniir Pärnu Kesklinna Tenniseväljakutel (Ringi 14a, Pärnu) Annika Eesmaa • Tel: 604 0094 • E-post: annika@koda.ee

Koidu Mölderson
Politiikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

Ettevõtjaid kimbutavatest petuskeemidest

Pettuse ohvriks ei taha loomulikult keegi langeda ja selle vältimiseks tutvustame siin paari skeemi, mis on levinud Euroopas ettevõtjatelt raha väljapetmiseks.

Kataloogipettused

Euroopas on laialt levinud ning aastaid ka Eesti ettevõtjaid kimbutanud erinevad petturid – kõige tuntum neist on European City Guide (kasutusel ka nimed Euro Business Guide, EU Company Directory, Business City Guide, Internet Commercial Information Services Ltd.) nimeline infokataloog. Saades selliselt firmalt pakkumise, on kõige targem jätta pakkumine tähelepanuta ning seda kindlasti mitte allkirjastatult tagasi saata.

Kuidas petuskeem töötab? Kuna ettevõtete jaoks on oluline, et kontaktandmed oleksid partnerite jaoks kättesaadavad ja õiged, kasutab infokataloog European City Guide (ECG) seda olukorda ära. ECG saadab ettevõttele pöördumise ettevõtte mõningate kontaktandmetega ning palub need üle vaadata, vajadusel parandada ja tagasi saata, lubades kajastada info kataloogis. Nii täiendabki ettevõtte andmeid, allkirjastab ankeedi ning saadab selle ECGle. Üllatus on aga suur, kui selle peale tuleb tagasi arve 990 eurole, milles nõutakse aastatellimuse tasumist infokataloogis teabe avaldamise eest. ECG loeb ettevõtte poolt täidetud ja allkirjastatud koopiat tagasisaatmist

automaatselt lepingu sõlmimiseks ja tellimuse esitamiseks. Ankeedi allservas on küll liitumistingimused kirjas, kuid kiri on tõesti väike ning jääb seetõttu sageli tähelepanuta.

Nagu eespool öeldud, oleks parim jätta taolised andmeparandust küsivad infokataloogide ankeedid tähelepanuta või lugeda vähemalt hoolikalt läbi tingimused, mis on lisatud kas ankeedile või siis toodud kataloogide kodulehtedel, vältides seega üllatuslike arvete saamist.

Mida teha, kui olete siiski saatnud allkirjastatud ankeedi ära ning saate arve? Ehkki selleks hetkeks on arvatavasti möödas kataloogi poolt kehtestatud annuleerimise tähtaeg, tasub ikkagi saata tellimuse kirjalik ülesütlemine. Ehkki ECG puhul on tegemist laialt levinud petuskeemiga, mis on ka korra sellise tegevuse eest Hispaanias ära keelatud ja karistatud, tasub ikkagi enda poolt kõik korrektselt teha ning ülesütlemine saata (põhjendusega, et tegemist on pettusega ning ebaausa äritavaga). Kuna ECG ankeedi puhul on tegu eksitava tegevuse ja pettusega, saab pettusega sõlmitud tehingu tühistada. Pettuse kohta kirjutab tsiviilseadustiku üldosa seadus, et pettus on teise isiku tahtlik eksitamine, talle ebaõiged asjaolusid avaldades, et kallutada teda tehingut tegema. Kui

lepingu/tellimuse sõlmimisel on kasutatud pettust, võib selliste asjaolude mõjul tehtud tehingu tühistada. Pettusega sõlmitud lepingute tühistamine on tunnustatud nii Eestis kui ka mujal Euroopas ja ei oma vahet, kas ECG asukoha aadressiks on Hispaania, Holland, Šveits vm riik.

Tellimuse ülesütlemise korral on küll karta, et ECG ei jää rahule ning jätkatakse arvete ja meeldetuletuste saatmist ning inkassoga ähvardamist. Siinkohal võime soovitada vaid pikka kannatust ning ähvardustele mitte järele anda.

Petuskeemid Aafrikast

Viimastel aastatel on aga sagenenud ka petuskeemid, mille puhul võtavad ettevõtjaga meili teel ühendust selliste Aafrika riikide nagu Togo, Benin, Nigeeria ja Kamerun ettevõtted, riiklikud asutused ja agentuurid nimega WAIDCO, BEFDAC, BFDA, WARC, Contract Awarding Committee, Contract Committee Board, Contract Award Bureau, NCAC – National Contract Awarding Council, Bidding Commission jne. Saadetud tellimused, pakkumised jm dokumendid on hoolikalt koostatud ning jäätavad templite ja allkirjadega täiesti autentse ja usaldusväärse mulje. Tellimused tehakse suurtele partiidele ning usalduse tõstmiseks ollakse nõus 100%

ettemaksega. Petuskeem läheb aga edasi sellega, et nüüd on vaja mitmeid kulusid tasuda – impordiload, advokaadid, toote registreerimised jms. Selleks aga palutakse raha saata. Tellimuste eest tasumiseks kasutatakse tavapäraselt nt Western Unioni või Money Grami tšekke ning selleks ajaks kui kaup on teele saadetud tuleb välja, et tšekk on katteta ning kaup ka kadunud.

Juhul kui olete saanud pakkumise mõnest agentuurist, kellega ise ühendust võtnud ei ole ja kelle pakkumine tundub liiga hea, et olla tõsi, soovitame esmalt vaadata nt fraudwatchers.org kodulehelt, kus on pikemalt petuskeemidest kirjutatud. Enne kauba teesaatmist tasub kindlasti põhjalikult uurida, kellega tehing tehakse, ehkki taustainfo kogumine Aafrika asutuste, agentuuride ja ettevõtete kohta on üldjuhul keeruline, kuna sealsed advokaadid võivad olla korrumppeerunud ning Eestil puuduvad selles piirkonnas ka saatkonnad. ■

Info Aafrika petuskeemide kohta: http://fraudwatchers.org/forums/view.php?pg=fw_benin_import. Info saamiseks võib pöörduda ka meie poole e-posti aadressil koidu@koda.ee.

Mart Kägu
Poliitikakujundamise-
ja õigusosakonna jurist

Riigikohus peab vajalikuks riigilõivude alandamist

Riigikohus langetas hiljuti tähelepanuväärse otsuse (3-2-1-62-10) seoses riigilõivude määradega. Suure tõenäosusega toob see otsus kaasa küllaltki olulised muudatused riigilõivuseaduses. Täpsemalt oli antud lahendis vaatluse all riigilõivu määr, mis tuleb tasuda apellatsioonkaebuse esitamisel. Lisaks eeltoodule laiendas Riigikohus ka isikute ringi, kellel on õigus apellatsioonkaebuse esitamisel taotleda menetlusabi riigilõivu tasumisel.

Menetlusabi taotlemise piirangu osas mainis ringkonnakohus seda, et seadusandja on eeldanud, et tegutseval äriühingul on oma eesmärkide saavutamiseks raha, sh riigilõivu tasumiseks soovitud menetlustoimingu tegemise eest seadusega sätestatud suuruses.

Kohtuasja sisu

Asjaolud olid kõnealuses kohtuasjas järgmised. Ettevõtja esitas hagi Eesti riigi vastu, milles põhivõla suuruseks oli 31 miljonit ja viivise suuruseks ca 10 miljonit krooni. Ettevõtja tasus hagilt riigilõivu 945 000 krooni. Maakohus jättis hagi rahuldamata, mispeale ettevõtja esitas apellatsioonkaebuse ringkonnakohtule, mille puhul tulnuks samuti tasuda täiendavalt riigilõivu 945 000 krooni. Ettevõtja seda siiski ei tasunud, sest leidis, et riigilõivu tasumise selline regulatsioon ja ka eraõigusliku juriidilise isiku suhtes kehtiv piirang menetlusabi saamiseks on vastuolus põhiseadusega. Viimast just põhjusel, et ülimalt kõrge riigilõivu määr ja menetlusabi saamise piirang võtavad tegelikult põhiseaduse § 15 tuleneva õiguse pöörduda kohtusse oma õiguste kaitseks.

Selgitavalt tuleb siinkohal märkida, et enne kõnealust Riigikohtu otsust kehtinud tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 183 võimaldas taotleda menetlusabi teatud tingimustel üksnes tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kantud või sellega võrdustatud mittetulundusühingul või sihtasutusel. Seega puudus äriühin-

gutel (nt OÜ või AS) isegi võimalus esitada taotlus menetlusabi saamiseks.

Ringkonnakohus leidis, et vastuolu põhiseadusega puudub. Menetlusabi taotlemise piirangu osas mainis ringkonnakohus seda, et seadusandja on eeldanud, et tegutseval äriühingul on oma eesmärkide saavutamiseks raha, sh riigilõivu tasumiseks soovitud menetlustoimingu tegemise eest seadusega sätestatud suuruses.

Eelkirjeldatud olukorda asus vaagima Riigikohus ettevõtja kaebuse alusel.

Riigikohtu seisukoht ja selgitused

Kokkuvõttes tunnistas Riigikohus põhiseadusega vastuolus olevaks riigilõivuseaduse redaktsiooni, mis kehtis kuni 31.12.2010, need sätted, mille kohaselt tuli tasuda tsiviiliasjas hinnaga üle 10 miljoni krooni apellatsioonkaebuselt riigilõivu 3% tsiviiliasja hinnast, kuid mitte rohkem kui 1,5 miljonit krooni. Lisaks eeltoodule tunnistati põhiseadusevastaseks ka tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 183 lg 1 esimene lause osas, milles see ei võimalda apellatsioonkaebuse esitamisel menet-

lusabi anda teistele eraõiguslikele juriidilistele isikutele peale mittetulundusühingute ja sihtasutuste. Ühesõnaga laiendas Riigikohus menetlusabi saavate isikute ringi ringkonnakohtusse pöördumisel (apellatsiooni esitamisel), kuid maakohusse pöördumisel jäi olukord endiseks.

Riigikohus märkis muuhulgas, et olukorras, kus riik on näinud üle 10 miljoni krooni suuruse hagi hinna puhul ette kohustuse tasuda apellatsioonkaebuse esitamisel riigilõivu summas 3% asja hinnast, võib selline kohustus tähendada, et isikul puudub tegelik võimalus oma kaalukaid põhiõigusi kohtus kaitsta. Kirjeldatud põhiõiguse riive ebamõeldukust suurendab oluliselt see, et apellatsioonkaebuse esitamiseks tuleb hagi esitamisel juba tasutud lõiv samas ulatuses teist korda tasuda, st et tegelikult tuleb hagejal asja apellatsiooniasmesse viimiseks tasuda hagilt riigilõivu kokku 6% asja hinnast. Riigikohus ei toetanud ka seda seisukohta, et äriühingul peaks olema justkui igal juhul hagi hinna tasumiseks vajalik summas raha välja käia. Riigikohus selgitas, et kuigi äriühingu õigussubjektsus on seotud piisava vara olemasoluga (asutamise ja kapitalinõuded), tuleb tema edasi-kaebevõimalusi hinnates silmas pi-

dada, et äriühingu normaalne toimimine ja majandustegevus on moonutatud, kui oma õiguste kaitsmiseks kohtus tuleb enne vaidluse sisulist arutamist müüa ulatuslikult vara, võtta laenu suures ulatuses või riskida majandusraskustesse sattumisega. Seega võib ka nt äriühingu puhul saada edasikaebeoiguse realiseerimise takistuseks liiga suur riigilõivu määr.

Eeltoodut arvestades on mõistetav ka see, et äriühingutele peaks olema kättesaadav ka menetlusabi kasutamise võimalus. Riigikohus märkis sellega seoses, et tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 183 lg 1 menetlusabi andmist välistav piirang ei tohi kahjustada edasikaebeoigust rohkem, kui see on menetlusökoonoomia ja tsiviilasjade hagimenetluses menetlusosaliste õigusemõistmise kulutuste kandmisest osavõtu eesmärgiga põhjendatav. Riigikohtu arvates tuleb olukorras, kus üldine riigilõivude tase on kõrge, võimaldada vältimatult menetlusabi vähemalt apellatsioonimenetluse riigilõivude tasumiseks kõigile Eesti eraõiguslikele juriidilistele isikutele. Siinkohal juhtis Riigikohus tähelepanu asjaolule, et Eestis on vähemalt rahaliste nõuete puhul ELi riikidest proportsionaalselt kõrgeimad kohtukulud, mistõttu leiti ka, et apellatsioonkaebuselt tasumisele kuuluva riigilõivu määr on põhjendamatult kõrge.

Mõistagi peavad menetlusabi saamiseks igal juhul eksisteerima vajalikud eeldused: isik ei suuda oma majandusliku seisundi tõttu menetluskulusid tasuda või kui ta suudab neid tasuda üksnes osaliselt või osamaksetena ning on piisav alus eeldada, et kavandatav menetluses osalemine on edukas. Oluline on siinkohal mainida, et menetlusabi ei anta, kui taotleja saab menetluskulud kanda oma olemasoleva ja suuremate raskusteta müüdava vara arvel. Riigikohus selgitas, et

viimatiöeldu ei tähenda seda, et juriidiline isik peaks riigilõivu tasumise kohustuse täitmise puhul arvestama maksejõuetusse sattumise ohuga ning samuti peab kohus asjaolude hindamisel arvesse võtma kohustusi kolmandate isikute ees. Ühesõnaga, kohtumenetluse tarbeks riigilõivu maksmise kohustuse kehtestamine ei tohiks kaasa tuua juriidilise isiku lõpetamist.

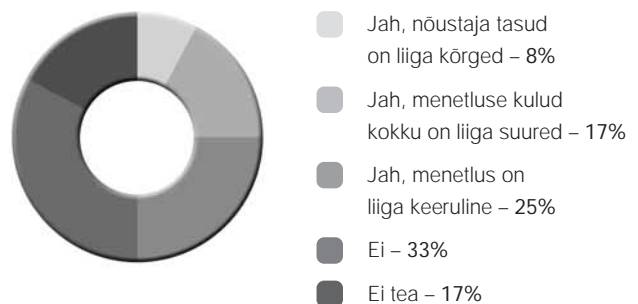
Eestis on rahaliste nõuete puhul Euroopa Liidu riikidest proportsionaalselt kõrgeimad kohtukulud, mistõttu leiti, et ka apellatsioonkaebuselt tasumisele kuuluva riigilõivu on põhjendamatult kõrge.

Kõnealuse otsuse puhul tuleb aga rõhutada, et antud otsus tehti konkreetse kaebuse piires ja otsus puudutab üksnes kuni 31.12.2010 kehtinud riigilõivuseaduse järgi apellatsioonkaebuselt tasutatavat riigilõivu määra. Seega ei puuduta antud otsus hetkel kehtivaid riigilõivumäärasid. Samas ei maksa arvata, et Riigikohtu otsus oleks seepärast teisejärgulise tähendusega. Riigikohus selgitas riigilõivu osas ka üldisemaid põhimõtteid ning edaspidistes kohtuvaidlustes ja õigusloomes oleks raske nendest selgitustest mööda vaadata. Muuhulgas on ka vastne justiitsminister lubanud riigilõivud kriitilise pilguga üle vaadata. Ka Kaubanduskoda on seisukohal, et riigilõivu määrad tuleb üle vaadata selle mõttega, et need ei hakkaks takistama sisuliselt õiguste kaitsmist kohtumenetluses. Enne kui muudatused pole seadusesse kirjutatud, peab igaüks ise olema valmis kaitsma oma õigusi põhjendamatult kõrgete lõivude osas. Sellel rindel on kahtlemata abiks käesolevas artiklis käsitletud Riigikohtu lahend. ■

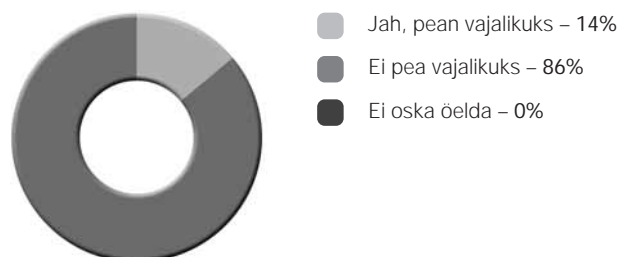
Koja gallupid

Täname kõiki ja palume oma liikmetel ka edaspidi meie küsitlustele Kaubanduskoja veebilehel aktiivselt vastata. Teie vastuste põhjal saame kujundada oma arvamused ja ettepanekud, mille edastame seadusandjale. Teie arvamusest sõltub palju!

Kas Teie arvates esineb asjaolusid, mis oluliselt takistavad saneerimise algatamist ettevõtjate poolt?

Kas peate vajalikuks kehtestada EL-s ühtne, vabatahtlik, ettevõtete tulumaksu arvestamise süsteem?

Reet Teder
Kaubanduskoja esindaja
EMSKs

Mõnda riigihangetest Euroopas ehk mis mureks EL riigihanketurul?

EL on oma riigihankepoliitikas seadnud prioriteediks läbipaistva avatuse. Sellel on aga paraku Euroopa riikide ettevõtetele ka teatav negatiivne mõju. Just see avatus jätab siseturu täiesti kaitsetuks selliste kolmandate riikide ettevõtete ees, kes pole kohustunud tagama omaenda turul samasugust avatust.

Suureks küsimuseks on – kuidas Euroopa Liit saaks tagada võrdse konkurentsi juhtudel, kus siseturule lubatakse kolmandate riikide riigiettevõtteid, mille omad turud on aga Euroopa Liidu ettevõtetele suletud.

Paljude Euroopa riikide kaubanduspartnerite standardid ja normid, teenused, investeeringute ja riigihangete menetsulused on läbipaistmatud. Riigid kasutavad selliseid tööstuspoliitika meetmeid, mille eesmärk on impordi sunniviisiline asendamine, tehnosiirde toetamine ja toorainega varustamisel selgelt oma kohalike tootjate eelistamine. ELil on kõnealuses valdkonnas ranged eeskirjad, mille eesmärk on tagada aus konkurents võrdsetel tingimustel (*level playing field*), kuid kogemus näitab, et ühtegi neist eeskirjadest ei kohaldata kolmandate riikide riigiettevõtete suhtes, eriti riigihankemenetluses. Suureks küsimuseks on – kuidas EL saaks tagada võrdse konkurentsi juhtudel, kus siseturule lubatakse kolmandate riikide riigiettevõtteid, mille omad turud on aga EL ettevõtetele suletud. Mõningad näited:

- **HIINA** turud on endiselt palju vähem avatud, kui nad olla võiksid. Hiina, kus SKP oli 2009. aastal 3573,8 miljardit eurot, eksportis samal aastal ELi 227 miljardi euro väärtuses kaupu ja teenuseid ning importis neid 99,7 miljardi euro väärtuses. Alates 2003. aastast on riigihangete seaduse artiklis 10 olnud „osta kohalikkude“ klausel ja 2007. aastal

tugevdati „osta Hiina päritolu“ poliitikat kahe määrusega, mille kohaselt on välistarnijatega võimalik sõlmida lepinguid vaid olukorras, kus kodumaised tooted on „ebamõistlikult“ kallimad ja madalama kvaliteediga. 2009. aastal tõlgendati seda normi rangelt, kaotades kõik veel säilinud võimalused, eelkõige kõrgtehnoloogiliste ja innovaatiliste toodete osas, sätestades ühtlasi 2008. aastal range järelevalve ehituse riigihankelepingute üle ja 2009. aastal siseriiklike toetusmeetmete üle. 2009. aasta novembris võttis Hiina kasutusele kodumaiste akrediteeritud innovaatiliste toodete loetelu ja 2010. aastal esitas riiginõukogu ettepanekud riigi kontrolli all olevate äriühingute kohta, millega stimuleeriti neid tegutsema vaid siseturul. Samal ajal nähti aga ette riigiabi Hiina kõrgtehnoloogilisele tööstusele, et muuta see välisurgudel konkurentsivõimelisemaks. Ehitustööde valdkonnas loobus Hiina projektijuhtimise, ehituse juhtimise ja muude ehitusteenuste osas litsentsisüsteemist ja võttis kasutusele uue WFOCE (*wholly foreign-owned construction enterprise* – täielikult välismaises omanduses olev ehitusettevõte) ja JV (*joint ven-*

ture – ühisettevõte) süsteemi, mis praktikas eemaldab kõik välismaa ettevõtteid riiklikelt konkurssidelt, lubades neil osaleda vaid harva väljakuulutatavatel kodumaiste projektide rahvusvahelistel konkurssidel. Mõlemad ettevõtteid – WFOCE ja JV peavad vastama Hiina litsentsisüsteemile, milles nõutakse, et omakapital ületaks projekti väärtuse vähemalt viiekordselt, alaliste töötajate hulgas peab olema vähemalt 300 inimest, kes on vähemalt ühe aasta alaliselt Hiinas elanud, tuleb esitada varem Hiinas teostatud projektid ning ühisettevõtteid liigitakse kõige madalamasse litsentsikategooriasse

- **VENEMAA**L, mis ei osale WTO riigihankelepingutes, kehtestati majandusearengu ministeeriumi 2008. aasta detsembri eeskirjaga piirangulised tingimused juurdepääsuks riiklikele ja omavalitsuste hankelepingutele, eelistades riiklike tooteid ja teenuseid, mis võivad olla 15% võrra üle hinnatud, samal ajal kui 2009. aastal võeti kasutusele kriisivastased meetmed „Buy Russian“.
- **BRASILIAS** muudeti 2010. aasta juulis riigihankeseadust, võimal-

dades tellivatel asutustel reserveerida 25% lepingu mahust osaliselt või täielikult Brasiilia toodetud või tarnitud teenustele või toodetele. 2009. aastal oli Brasiilia SKP 1128,5 miljardit eurot.

- USAs tugevdas kongress Ameerika majanduse taastamise ja reinvesteeringu seadusega (ARRA) Ameerika Ühendriikide päritolu kaupade ja teenuste eelistamise nõudeid. 2009. aastal oli USA SKP 10 122,6 miljardit eurot, USA eksportis ELi umbes 286,8 miljardi euro väärtuses kaupu ja teenuseid ning importis samal aastal EList umbes 323,8 miljardi euro väärtuses.

Jaapanis, mis on Euroopa Liidu seitsmes eksporditurg, on Euroopa Liidu ettevõtetele raskusi juurdepääsuga riigihangetele, vaatamata asjaolule, et Jaapan on allkirjastanud WTO riigihankelepingu seaduse.

- JAAPANIS, mis on ELi seitsmes eksporditurg, mille ekspordimaht oli 2009. aastal 36 miljardit ning impordimaht 56,7 miljardit eurot, on ELi ettevõtetele raskusi juurdepääsuga riigihangetele, vaatamata asjaolule, et Jaapan on allkirjastanud WTO riigihankelepingu seaduse – üksnes 4% (22 miljardit eurot aastal 2007) kõigist Jaapani riigihangetest olid avatud ELi ettevõtetele, mis on vähem kui 0,7% Jaapani SKPst, samal ajal kui Jaapanil oli juurdepääs ELi riigihangetele 312 euro ulatuses, mis on 2,5% Euroopa Liidu SKPst.

- VIETNAMIS võeti 2010. aasta aprillis vastu määrus kodumaise toodete ja materjalide kasutamise ja nende toodete hankimise riigihankelepingute kohta, mida rahastatakse riiklikest fondidest. 2009. aastal oli Vietnami SKP 66,8 miljardit eurot, riik eksportis ELi 7,8 miljardi euro väärtuses kaupu ja importis EList 3,8 miljardit euro väärtuses.

- AUSTRALIAS võtsid kaks osariiki 2009. aastal vastu eeskirjad olulise suurusega (rohkem kui 250 miljonit AUD) riigihankelepingute kohta. Victoria osariigis kehtestati kohalike (Austraalia või Uus-Meremaa) toodete kasutamise nõue 40% ulatuses, samas kui New South Walesis sätestati 20% hinnaeelistus, millele juhtumipõhiselt lisandub veel 2,5-5% eelistus. 2009. aastal oli Austraalia SKP 712,8 miljardit eurot, riik eksportis ELi 14,4 miljardi euro väärtuses kaupu ja teenuseid ning importis neid 34,1 miljardi euro väärtuses.

Neid probleeme arutas ja otsis lahendusi Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) omaalgatuslikus arvamuses „Kolmandate riikide riigiettevõtteid EL riigihangeturul“.

Lahendust nähakse terves reas abinõudes alates Euroopa „läbiraäkimisjõu tugevdamisest“ WTO läbiraäkimistel kuni soovituseni „Kui suured kaubanduspartnerid saavad kasu ELi turu üldisest avamisest, ilma omalt poolt turgu avamata, siis peab EL kaaluma ELi teatud riigihangete sektorile sihitud piirangute kehtestamist eesmärgiga motiveerida neid partnereid turge mõlemapoolselt avama.“

Aeg näitab, mida arvab sellest Euroopa Komisjon ja mis saab edasi. ■

Ühtse turu pakt paneb majanduskasvule uue nurgakivi

Euroopa Komisjoni poolt 13. aprillil vastu võetud 12 uut meetet on loodud ühtse turu elavdamiseks ja ettevõtjate, kodanike, tarbijate ja töövõtjate elu hõlbustamiseks.

Ühtne turg on endiselt Euroopa Liidu tuumik ja peamine majandusmootor. Ühtlasi pakub see parimaid võimalusi, et tulla toime praeguse majanduskriisi tagajärgedega. Vaatamata edusammudele, mida on tehtud pärast ühtse turu loomist aastal 1992, ei ole selle kasvupotentsiaal veel täiel määral kasutatust leidnud. Seega peab ühtne turg jõudma uude arenguetappi, et luua alus keskonnahoidlikumale ja kaasavamale majanduskasvule. Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud ühtse turu paktiga kehtestatakse kaksteist meetet ühtse turu elavdamiseks aastaks 2012. Kaksteist konkurentsivõimet ja sotsiaalset progressi soodustavat tegurit hõlmavad töötajate liikuvust, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamist, tarbijakaitset, samuti digitaalset infosisu, maksustamist ja üleeuroopalisi võrke. Meetmete eesmärk on hõlbustada elu kõigi turuosaliste jaoks.

Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) paremaks juurdepääsuks rahalistele vahenditele kavatakse luua riskikapitalifondide üldstatuut, mis võimaldaks ühes liikmesriigis tegutsevatel fondidel investeerida mis tahes muus liikmesriigis ning pakkuda ka innovaatilistele VKEdele asjatundlikult

ja atraktiivse hinnaga rahalisi vahendeid. Et kõrvaldada õigusliikud takistused, mis ei luba eurooplastel alati veel töötada seal, kus nad sooviksid, tuleb uuendada kutse kvalifikatsioonide tunnustamist käsitlevaid eeskirju ja lihtsustada menetlusi, vaadata läbi reguleeritud kutsealade nimistu ning suurendada usaldust ja süvendada koostööd liikmesriikide vahel eelkõige Euroopa kutsekaardi abil. Intellektuaalomandi õiguste kaitseks on enamik liikmesriike seadnud eesmärgiks anda esimesed Euroopa ühispatendid välja aastal 2013.

Vaatamata edusammudele, mida on tehtud pärast ühtse turu loomist, ei ole selle kasvupotentsiaal veel täiel määral kasutatust leidnud. Seega peab ühtne turg jõudma uude arenguetappi, et luua alus keskonnahoidlikumale ja kaasavamale majanduskasvule.

Tarbijate usalduse võitmiseks ühtsel turul tuleb tagada nende õiguste kaitse. Selleks tuleks eelkõige töötada välja alternatiivsed võimalused vaidluste lahendamiseks ja võimaldada kasutada kaebuste puhul lisaks õiguslikele ka muid vahendeid. Et teenused on Euroopas töökohtade loomise mootor, teeb komisjon ettepaneku vaadata Euroopa standardimissüsteemi käsitlevad õigusaktid läbi selliselt, et need laieneksid ka teenustele ning muudaksid standardimismenetluse tulemuslikumaks ja kaasavamaks.

Transpordi-, energia- ja elektroonilised sidevõrgud on ühtse turu selgroog. Et määrata kindlaks Euroopa huvides olevad strateegilised projektid, on komisjonil kavas vastu võtta energia- ja transpordinfrastruktuuri käsitlevad õigusaktid. Selleks et digitaalse ühtse turu raames oleks võimalik elektroonilisel teel kindlalt ja takistusteta suhelda, vajab Euroopa õiguslikku alust, mis tagaks e-identimise ja e-autentimise vastastikuse tunnustamise kogu ELs, samuti tuleks läbi vaadata elektroonilist allkirja käsitlev direktiiv.

Sotsiaalse ettevõtluse toel suureneb majanduskasv ja tööhõive, kuna need ettevõtjad on lisaks põhjendatud majanduskasu taotlemisele seadnud endale ka selliseid eesmäärke, mis on ühiskonna üldistes huvides ning teenivad sotsiaalse arengu, eetiliste või keskkonnaväärtustega seotud eesmäärke. Komisjoni ettepanek on luua Euroopa investeerimisfondide raamistik, mis aitaks juba olemasolevate riiklike algatuste mõju suurendada ja avada fondidele ühtse turu võimalused.

Maksupoliitika teeb komisjon ettepaneku vaadata läbi ka energia maksustamise direktiiv, et tagada erinevate energiaallikate sidus käsitamine, pidades silmas toodete energiasaldust ja CO²-heidet.

Sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamiseks Euroopas kavandab komisjon õigusakti ettepanekut, mille eesmärk on tõhustada töötajate lähetamist käsitleva direktiivi kohaldamist, et vältida eeskirjade rikku mist ja väärkohaldamist ning määrata vastavad karistused. Samuti tehakse ettepanek selgitada põhiõiguste kohaldamist majanduslike vabaduste kontekstis.

Ettevõtjate toetamiseks tuleb vähendada õiguslikke ja halduspiiranguid. Selleks teeb komisjon ettepaneku vaadata läbi raamatupidamisstandardite direktiivid ning lihtsustada finantsteabe esitamise nõudeid ja vähendada halduskoormust, seda eelkõige VKEde puhul.

Riigiasutused kulutavad ligikaudu 18% ELi sisemajanduse koguproduktist (SKP) kaupadele, teenustele ja ehitustöödele. Euroopa ja liikmesriikide õigusaktidega on ühtne turg avatud õiglasele konkurentsile, mis võimaldab pakkuda kodanikele parimat kvaliteeti parima hinnaga. Et jõuda tasakaalustatud poliitikani, mis toetaks nõudlust keskkonnanahoidlike, sotsiaalse vastutusega ja innovaatiliste kaupade ja teenuste järele, teeb komisjon ettepaneku ajakohastada kõnealust õigusraamistikku.

2012. aasta lõpus esitab komisjon kõnealuse tegevuskava kohta arenguande ning järgmise etapi programmi. Tähelepanekud ja järeldused tehakse ulatusliku majandusuuringu põhjal, mille tulemused peaksid aitama tuvastada neid valdkondi, kus on veel kasutamata arengupotentsiaali, ning vajaduse korral töötada välja asjakohased meetmed.

Tuhapilv ja kriisideks valmisolek aasta hiljem

Aasta pärast Islandi vulkaani Eyjafjallajökulli vulkaanipurset 2010. aasta aprillis on rahvusvahelisel, ELi ja riiklikul tasandil võetud rida meetmeid, et parandada kriisideks valmisolekut lennunduses, eelkõige seoses vulkaanilise tuhaga.

Töö selle eesmärgi saavutamiseks jätkub. 13. ja 14. aprillil osales Euroopa Komisjon, Eurocontrol ja Euroopa Lennundusohutusamet Rahvusvahelise Tsiivilennunduse Organisatsiooni ICAO korraldatud simulatsiooniharjutusel, et kontrollida, kas muudatused, mille ICAO on teinud vulkaanilise tuha korral kasutatavas situatsiooniplaanis, on piisavalt tulemuslikud. Juunis esitab Euroopa Komisjon liikmesriikide transpordiministritele aruande, milles antakse ülevaade harjutuse tulemustest ja selleks ajaks tehtud üldisematest edusammudest.

Siim Kallas: „Viimase aasta jooksul tehtud töö on vilja kandnud ning kriisiplaneerimine ja süsteemid on tõhusamaks muutunud. Kuid vulkaanipursked ja muud lennunduses ette tulevad kriisid on juba loomu poolest ennustamatud ja iga järgmine on erinev. Ohtu ei saa kunagi täielikult välistada, kuid me saame teha kõik, mis võimalik, et ette valmistada tugevad süsteemid katastroofidega toimetulekuks.“

Transpordiküsimuste eest vastutav asepresident Siim Kallas: „Viimase kaheteistkümne kuu jooksul tehtud suur töö on vilja kandnud ning kriisiplaneerimine ning süsteemid on tõhusamaks muutunud. Jõupingu-

tused aga jätkuvad. Vulkaanipursked ja muud lennunduses ette tulevad kriisid on juba loomu poolest ennustamatud ja iga järgmine on erinev. Ohtu ei saa kunagi täielikult välistada, kuid me saame teha kõik, mis võimalik, et ette valmistada tugevad süsteemid katastroofidega toimetulekuks. Oluliselt on täiendatud rahvusvahelisi vulkaanipurse korral rakendatavaid eeskirju, kiirendatud liikumist ühtse Euroopa õhuruumi suunas ning tehtud palju tööd selleks, et lennuettevõtjatele oleks kättesaadav selge ja arusaadav teave lubatud tuhakoguste kohta. Sel kuul toimuv vulkaanilise tuha simulatsiooniharjutus annab parema ülevaate sellest, mida on veel vaja teha.“

2010. aasta aprillist alates on saavutatud väga palju. Pärast tuhakriisi oli kiiresti tarvis ühiselt tegutseda Euroopa tasandil, et läbi vaadata olemasolevad rahvusvahelised eeskirjad tegutsemiseks vulkaanipursete korral (ICAO suunised Euroopa lennuettevõtjatele). Selgus, et need ei ole sobivad kasutamiseks kriisi korral, kuna need põhinesid liiga rangetel ennetamisalustel.

Detsembris 2010 võttis ICAO vastu „vulkaanilise tuha situatsiooniplaani“ lõpliku läbivaadatud teksti, mille hulka kuulusid ka standardsed juhised lennukite hoiatamiseks vulkaanipurse korral ning tegutsemisjuhised muu hulgas juhiks, kui õhuruum täielikult suletakse. Nendes juhistes ja suunistes kajastuvad Euroopa Komisjoni pingutused ühisele seisukohale jõudmiseks pärast Eyjafjallajökull vulkaanipurset ning nüüd eristatakse kolme tuhasaaste astet, mida kasutatakse võimalike tulevaste vulkaanipursete korral Euroopas. ■

Tiia Randma
Haridusnõunik

Kuidas jagatakse Eestis haridusele kuluvat raha erinevate koolitüüpide vahel?

Vaatamata pingelistele aegadele riigieelarves on valitsemissektori hariduskulude osakaal tervikuna SKPst kasvanud ka viimastel aastatel (2007 – 4,83%, 2008 – 5,24%, 2009 – 6,06%). Lähemal vaatlusel selgub tõsiasi, et tänaseks oleme taaskord jõudnud olukorda, kus õppekoha maksumus kutseõppes on kõige madalam. Muu maailma kogemuste näitel on korralike praktiliste oskuste õpetamine kõige kulukam.

Investeeringuid on saanud kõik koolitüübid

Tänu Euroopa Liidu toetusfondidele on saanud tõsise toetuse õppeasutuste taristute kaasajastamine. Valitsemissektori kulutused koolidele õpilase kohta koos investeeringute ja välisabiga on kasvanud viimase viie aastaga (2005 versus 2009):

- üldhariduses 1469 kroonilt 2513 kroonini, muutus 71%;
- kutsehariduses 1868 kroonilt 3108 kroonini, muutus 66%;
- kõrghariduses vastavalt 2531 kroonilt 4804 kroonini, muutus 90%.

Koolide baasrahastus on tõusnud kõigis koolitüüpides

Muutused valitsussektori hariduskulutustes koolide baasrahastuse

osas (kulutused koolidele välja arvatud investeeringud ja välisabi) ehk nn pearaha õpilase kohta, on olnud viimase viie aasta vältel koolitüübiti väga erinevad (2005 versus 2009):

- üldhariduses 1300 kroonilt 2164 kroonini, muutus 66%;
- kutsehariduses 1380 kroonilt 2081 kroonini, muutus 50%;
- kõrghariduses 2367 kroonilt 3650 kroonini, muutus 54%.

Säästueelarvega vähenes pearaha õpilase kohta enim kutsehariduses Majanduslanguse eelarvekärbete aastatel (2008. ja 2009. aasta) tõusis koolitüüpidest ainsana üldhariduses õpilase pearaha maksumus (tõus 2009. aastal eelmise aastaga võrreldes 1%). Kutsehariduses vähenes 2009. aastal võrreldes eelmise aastaga pearaha õpilase kohta -11% ja kõrghariduses -7%.

Kutsehariduse pearaha on madalaim

Kutsehariduse arengukava aastateks 2006 -2010 eesmärk oli jõuda olukorda, kus kutsehariduse pearaha on üldhariduse pearahast 1,5 korda suurem. Tänapäevaks oleme jõudnud olukorda, kus kutsehariduse pearaha õpilase kohta on koolitüüpide võrdluses kõige madalam. 2009. aastal jagunesid valit-

semissektori kulutused koolitüübiti õpilase kohta (välja arvatud investeeringud ja välisabi):

- üldharidus – 2164 krooni;
- kutseharidus – 2081 krooni;
- kõrgharidus (RE* õpilased) – 3650 krooni.

* Ainult riigieelarvelised õpilased

Õpilaskoha maksumuse jagunemise võrdlus Eestis ja Soomes

Võrreldes Eesti ja naaberriigi Soome hariduskulude jagunemist õpilaskohale koolitüübiti 2009. aastal on osakaalud järgmised:

	Soomes	Eestis
Üldharidus	27%	27%
Kutseharidus	42%	26%
Kõrgharidus	31%	47%

Värske haridusminister Jaak Aaviksoo on esimese sammuna oma uues ametis võtnud ette inventuuri ja koondab erinevate koostööpartnerite ettepanekuid haridussüsteemi kitsaskohtadest. Seetõttu on ka Kaubanduskojas koondamisel ettevõtjate mõtted ja ettepanekud. Tänapäevaks on selge, et praegune hariduskulude jagunemine on üks põhjus tööjookvalifikatsiooni probleemide puntras ja vajalikud muutused on vältimatud. ■

Kutsehariduses vähenes 2009. aastal võrreldes eelmise aastaga pearaha õpilase kohta -11% ja kõrghariduses -7%.

Nagu ikka, head Kõja liikmed, on teie mõtted ja ettepanekud oodatud e-postile: tiia@koda.ee.

Margarita Sokolova
Heateo Sihtasutus

Noor tahab ennast proovile panna

Olles toibumas majanduskriisist, oodatakse Euroopa Liidu riikides sotsiaalse turumajanduse imet, mis peaks vähendama ühiskonna kihistumist ja stabiliseerima majandust.

Üha enam väärtustatakse Eesti ühiskonnas individuaalsust, pühendumust tööle ja karjäärile. Kuidas on aga võimalik seda teha haridussüsteemi konkurentsisis, kus hammasrataste vahele jäävad juba põhikooli haridusega või kutseharidusega noored? Kas demokraatliku riigikorraga vabariigis ikka on kõigil võimalus olla edukas ja sõltumatu, vaatamata rahalistele võimalustele ja haridustasemele?

Ühest küljest tõstavad Eestis viljeletav mass-kõrgharidus ja keeleõpe ühiskonna haridustaset ning muudavad eestlased Euroopa turul konkurentsivõimelisemaks. Teisest küljest levib tööpuudus viimastel aastatel üha enam noorte seas, kes ei ole omandanud kõrgharidust või on õppinud praktilisi oskusi. Nende konkurentsivõime Eesti turul on palju madalam võrreldes kõrgahridusega noortega.

Sealjuures pole kõrgharidus ainus kriteerium selleks, et püsida konkurentsisis. Olulist rolli mängib ka töökogemus, mida on noorel inimesel vaja saada õpingute kõrvalt. Praktikakohti on aga reeglina kordades vähem kui soovijaid. Sageli asub noor tööle sinna, kus makstakse rohkem ning peagi eelistab ta raha teenimist haridusele.

Lisaks kiiresti populariseeruvale vabatahtlikule tööle on Eesti turule üha jõudsamalt sulandumas sotsiaalne ettevõtlus, mis annab noorele võimaluse panna ennast proovile, lahendades läbi ettevõtluse mingit ühiskonda vaevavat

Hästi juhitud sotsiaalne ettevõtte pole äriettevõttele konkurent vaid partner, kelle koostööst sünnivad ühiskonda positiivses suunas mõjutavad organisatsioonid.

probleemi. Sotsiaalne ettevõtlus eeldab häid meeskonnajuhi ja koostööläbirääkija oskusi ning suurepärase planeerimisvõime. Selliselt avaneb paljudele võimalus panna ennast proovile ettevõtjana. Samuti võib ühiskondlikult kasulik ettevõtlus ja innovaatiline mõtlemisviis olla heaks praktikakohaks, sest tegijal endal on võimalik jälgida oma saavutusi ja ebaõnnestumisi ning panna ennast kogenenumana uutes väljakutsetes proovile.

Panustades juba praegu sotsiaalse ettevõtluse arengusse, loome me ühiskonnas sotsiaalse kindlus-

tatuse võrgustiku. Tuleviku perspektiivis ei peaks sotsiaalne ettevõtlus oma suuruselt erinema nõ Eesti keskmisest ettevõttest ning olema kättesaadav igale tööealisele elanikule. Hästi juhitud sotsiaalne ettevõtte pole äriettevõttele konkurent vaid partner, kelle koostööst ei sünni mitte ainult sotsiaalselt vastutustundlikud ettevõtjad vaid ühiskonda positiivses suunas mõjutavad organisatsioonid.

Sotsiaalne ettevõtlus on väljakutseks igale edukale eraettevõtjale ning juhile, kes soovib värskendada oma teadmisi või miksi mitte anda edasi oma kogemuse nooremale põlvkonnale. Lahendades ühiskonda probleeme läbi ettevõtluse, saab noor inimene õppida iseseisvust ning tal on võimalus saada osa elukogemusest. Panustades tulevikku, kindlustame olevikku.

Sõltumata haridustasemest ning elukogemuse suuruselt võiks noorele inimesele avaneda võimalus olla iseseisev, algatades ettevõtte(id) Eesti ühiskonna probleemide lahendamiseks. Eraettevõtjate ärikogemuse abil ning koostöö tulemusel leiab iga ettevõtlik noor endale rakendust ning nimelt talle sobiva tee ja temaatika. Seega – rohkem koostööd, mõistmist ning mentorlust! ■

See hõlmab terviklikku tänava-transportisüsteemi, busse ja tramme, disainitud bussipeatusi ning kohalikke ootepaviljone, piletimüügimasinate aga ka liiklusvõrgustiku kaarte ning logodega viitasid. Disaini abil on võimalik muuta kogu süsteemi atraktiivsemaks ning turvaliseks; kasvatada kodanike vastutustunnet ja austust avaliku varustuse vastu," selgitab Claude Arnaud, Veolia Transpordi Rhône-Alpes'i regiooni direktor. See on vaid üks näide sellest, kuidas disain saab aidata kaasa teenuste parendamisele.

Jätkusuutlik linn võrdub jätkusuutlikud teenused

„Sotsiaalselt jätkusuutlik linn peaks pakkuma võrdseid võimalusi liiklemiseks ja ühistranspordi kasutamiseks kõigile kodanikele, nende seas lastega reisijatele, vanuritele ning inimestele, kellel on füüsiline puue või tunnetuselundite kahjustused. Ühistransport saab enamikule kodanikest kättesaadavaks, kui luuakse ligipääsetavad ja kasutajasõbralikud rööbastranspordivahendite terminalid," ütles Hanna-Leena Rissanen, Soome arhitekt ning Soome Nägemispuuetega Inimeste Assotsiatsiooni liige. „Ligipääsetav transportisüsteem võimaldab puuetega, kuulmis- ja vaegnägemishäiretega inimestele ning vananevale elanikkonnale rohkem iseseisvust. Kasutajasõbralike ning turvaliste transportisüsteemide arendamine toob eeliseid kõikidele kasutajatele. Erinevatel kasutajagrupidel on spetsiifilised vajadused, millega peaks olema arvestatud, võimaldamaks neil edukalt reisisida," selgitas teenuste tähtsust kõikidele kasutajagruppidele Hanna-Leena. Hanna-Leena poolt hiljuti Soomes läbi viidud transportisüsteemide uuring näitas, et suurem osa uuringus osalenud inimesi kasutaksid ühistransporti sagedamini, kui see oleks lihtsamini ligipääsetav.

Piret Potisepp
Innovatsioonikeskusest
InnoEurope

Kuidas disaini abil teenuseid inimestele kättesaadavamaks muuta?

„Disaini tähtsus ei seisne vaid sõidukites (bussid, trammid, metroo), vaid eelkõige linnaelu ja kodanike käitumise parandamises. Disain on ka osa transpordisüsteemist ning liiklusvahendite ehitusest.

„Ligipääsetavus ühistranspordile annab kodanikele võrdsed õigused liiklemiseks, olenemata nende füüsilisest, vaimsest või majanduslikust olukorrast,“ lausus Hanna-Leena kokkuvõtvalt. See aga esitab väljakutse nii era- kui ka avalikule sektorile. Kas ettevõtted suudavad töötada välja lahendused, mis sobiksid kõikidele kasutajagruppidele? Kas ja kuidas suudab avalik sektor nende vajalikkust põhjendada?

Teenuste arendamine pikas perspektiivis

Mai lõpus Tallinnas toimuva konverentsi „Cities For All – Tallinn For All“

(e.k Linnad kõigile – Tallinn kõigile!) üks esinejatest Veronika Egger viis läbi uurimisprojekti, kus vaatlus erinevate reisijagruppide orientatsioonikäitumist. Testiti puudulike aistingute või puuduliku liikumisega inimesi, samuti lastevankritega väike- ja vanemaid ja vanureid (vanuses 70 ja vanemad). Kokkuvõtvalt toob Veronika välja kolm peamist tulemit: 1) keskmine kiirus ülesande läbimiseks erines kasutajagruppide vahel väga vähe; 2) suurimad probleemid olid seotud sisuga (süsteemiga), mitte aga puudega; 3) kultuuriline/õpitud taust määrab kasutaja orientatsioonistrateegia ning ootused infosüsteemidele. See tä-

hendab, et kodanikud vajavad lihtsa süsteemiga ning kergesti kasutatavaid teenuseid. Kui palju lähtuvad Eesti ettevõtted teenuste arendamisel sellest vaatepunktist?

Rääkides trendidest mobiilsuse ning teenuste kättesaadavuse valdkonnas möönab Hanna-Leena Rissanen, et jätkuvalt kasvab rööbaste transpordi roll kuna selles nähakse peatselt ainsat võimalust linnaliikluses erasõidukite arvu vähendamiseks. Austria infodisainer Veronika Egger lisab, et arvestades praegust demograafilist arengut ja kasvavaid pingeid sotsiaalse kindlustatuse ning tervishoiusüsteemide valdkon-

nas, on tõenäoline, et peamisteks teemadeks saavad turvaline ja mugav avaliku ruumi kasutus rõhuga aukude parandamisele mobiilsuseahelas ning iseseisva kodus elamise toetamisel. Kui palju mõtleme neile muutustele oma igapäevaelus? Kui palju mõtleme neile trendidele toodete- ja teenuste arendajad? Mais toimuv konverentsil „Cities For All – Tallinn For All“ arutlevad osalejad just neil teemadel ning ühtlasi räägitakse ka võimalikest lahendustest.

Kas oleme ühiskonnas toimivateks muutusteks valmis ning kas suudame oma tooteid/teenuseid kohandada muutuvatele oludele vastavaks? **T**

„Cities For All – Tallinn For All“
konverentsi lisainfo:
www.innovationfestival.ee

Claude Arnaud', Hanna-Leena Rissaneni ja Veronika Eggeri mõtteid vahendas Piret Potisepp, Innovatsioonikeskusest InnoEurope.

Marju Naar
Teenuste osakonna
projektijuht

Seminar „Koostöö disaineriga – luksus või lisandväärtus?”

Intrigeeriva pealkirjaga seminar „Koostöö disaineriga – luksus või lisandväärtus?” toi 19. aprillil Kaubanduskotta palju osalejaid – kokku 61 ettevõtjat ja disainerit.

Disaineritest astus üles tootedisaini lipulaeva Iseasi esindaja Pent Talvet. Pent Talveti ettevõtte lahkas teemat „Kui palju disaini on parasjagu ja mis faasis võiks kaasata disainibüroo?”. Pent Talveti sõnul on senine praktika näidanud, et üldiselt jagunevad ettevõtjad disaini rakendamise osas kolme gruppi. Esimese grupi puhul nähakse disaini tulekustutina ehk disainibüroo poole pöördumine toimub arendustegevuse (eel)viimasel etapil. Teine rühm ettevõtjaid näeb disaini kui tööriista – disainibüroo kaasatakse tootearenduse varases faasis. Kolmas grupp ettevõtjaid toetab seisukohta, et hea disain annab tootele lisaväärtust,

nemad kaasavad disainibüroo juba tooteidee otsimise faasis.

Disainibüroo Velvet loovjuht Janno Siimar rõhutas, et ettevõtja ja disaineri koostöös on oluline, et pooled saaksid üksteisest õigesti aru ning nende loomis- ja teostusprotsess toimuks ühiselt. Ka visuaalse korporatiivse identiteedi loomisel pidas Janno Siimar oluliseks põhjalikku eeltööd. Tugevat ja müüvat logo korraliku ettevõtte ja selle toodete/teenuste analüüsita ei loo. Kindlasti tuleb disaini rakendamist ja selle tulemuslikkust mõõta.

Ettevõtjate poolt esinesid Meiren Engineeringu müügi- ja turundus-

juht Toomas Uibo ja Defendeci toote- ja arendusjuht Tauri Tuubel. Meiren Engineering tegeleb masinate ja seadmete väljamõtlemise ja tootmisega. Disainibürooga on koostööd tehtud aastaid. Toomas Uibo pidas disainibüroo valimisel oluliseks järgmisi tegevusi: tuleb uurida büroo portfoliot ja kogemusi erinevates ärivaldkondades ning milliseid teenuseid suudab disainibüroo pakkuda.

Defendeci esindaja Tauri Tuubel esitas veenva ettekande teemal „Koostöös disainibürooga heast ideest eduka teostuseni”. Defendeci on ekspordile suunatud kõrgtehnoloogia ettevõtte, mis toodab sensor-

võrgu süsteeme ja monitoorimise rakendusi.

Toetusvõimalustest andsid ettevõtjatele ja disaineritele põhjaliku ülevaate Ruth Vahtras EASist ja Jaanus Vahesalu Tallinna Ettevõtlusametist.

Päev kulmineerus kontaktkohtumistega ettevõtjate ja disainerite vahel. Kohtumised disaineritega olid korraldatud 21 erinevale ettevõttele. Domineerisid tootmisettevõtted, kes soovisid leida partnerit tootearenduses. Osalejad pidasid üritust kasulikuks ja informatiivseks. Täna Tallinna Ettevõtlusametit ja Disainikeskust, kellega koostöös see värvikas üritus teoks sai. **IT**

Ettevõtja ja disaineri koostöös on oluline, et pooled saaksid üksteisest õigesti aru ning nende loomis- ja teostusprotsess toimuks ühiselt.

Välismessikoolitus

16. mail Tartus

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 16. mail Tartus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1) „Eksportivaldkonna koolitused 2010-2011“ raames „Välismessikoolituse“.

Koolituse eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel. Koolituse sihtgrupp on väikese ja keskmise suurusega ettevõtted, kellel on plaanis osaleda välismessidel või kes soovivad täiendada oma teadmisi edukaks osalemiseks tulevastel messidel.

Koolituse viib läbi pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht **Jakob Saks**. Lisaks on ta aastaid tegelema ettevõtete konsulteerimise ja koolitamisega ning viinud läbi arvukalt turu-uuringuid ettevõtete edukaks eksporditöök. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Päevakava:

- 8.30–9.00 Kogunemine ja kohvipaus
- 9.00–11.00 Sissejuhatus – messid, konkurentsieelis, sihtturg. Messi ettevalmistus (eesmärgid, messiboks planeerimine, meeskond)
- 11.00–11.15 Kohvipaus
- 11.15–12.45 Messi ettevalmistus (eelarve, logistika, ühisstendid, kliendisuhetud, messiturundus)
- 12.45–13.30 Lõunapaus
- 13.30–15.00 Messiboksis – messiboksil osalemine, töökorraldus, klientidega suhtlemine, mida teha, mida mitte)
- 15.00–15.15 Kohvipaus
- 15.15–15.45 Järeltöö peale messi – tulemuste analüüs, edasised sammud
- 15.45–16.15 Kokkuvõte

Kokku 8 akadeemilist tundi.

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300 krooni (sisaldab käibemaksu). Hind sisaldab seminari materjale ning toitlustamist.

NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

„Eksportivaldkonna koolitused 2010“ sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu Sotsiaalfond.

Lisainfo ja registreerimine:
LIDIA FRIEDENTHAL
Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Müügivõrgu loomise ja arendamise koolitus

18. mail Tartus

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab 18. mail Tartus Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1) „Eksportivaldkonna koolitused 2010/2011“ raames „Müügivõrgu loomise ja arendamise koolituse“.

Koolituse eesmärk on anda ettevõtjatele praktilisi teadmisi sellest kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel. Kuidas moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku? Kas turule sisenedes on vaja omada esindusi või kasutada teisi kanaleid – agendid, edasimüüjad? Koolituse käigus antakse praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi müügivõrgu arendamise kohta.

Koolitajaks on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht **Jakob Saks**. Lisaks on ta aastaid tegelema ettevõtete konsulteerimise ja koolitamisega ning viinud läbi arvukalt turu-uuringuid ettevõtete edukaks eksporditöök. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Päevakava:

- 8.30–9.00 Kogunemine ja kohvipaus
- 9.00–11.00 Sissejuhatus teemasse. Müügivõrgu eesmärgid ja rollid. Optimaalse kanali struktuuri loomine. Kanali alternatiivid.
- 11.00–11.15 Kohvipaus
- 11.15–12.45 Müügivõrgu loomine. Sihtriikide valik. Partnerite otsing Kontaktide loomine. Läbirääkimised. Partnersuhete ärilised ja juriidilised aspektid.
- 12.45–13.30 Lõunapaus
- 13.30–15.00 Müügivõrgu juhtimine. Eesmärgid. Motiveerimine. Koolitamine.
- 15.00–15.15 Kohvipaus
- 15.15–15.45 Müügivõrgu juhtimine jätkub. Tugi müügivõrgule. Teadmisujuhtimine müügivõrgus.
- 15.45–16.15 Kokkuvõte

Koolitusel osalemise tasu on 19,17 eurot/300 krooni (sisaldab käibemaksu). Hind sisaldab seminari materjale ning toitlustamist. NB! Korraldajatel on õigus teha programmis muudatusi.

„Eksportivaldkonna koolitused 2010“ sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu Sotsiaalfond.

Lisainfo ja registreerimine:
HAILI KAPSI
Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Kontaktkohtumiste üritus

Unlocking the Potential

18.-19. mail Maltal

Eesti ja Malta majandussidemed ja kaubavahetus on senini jäänud tagasihoidlikuks. 2008. aastal oli Eesti ja Malta vahelise kaubavahetuse kogukäive 1112 tuhat eurot ning Malta oli Eesti 89. kaubanduspartner. 2009. aastaga kasvas Malta tähtsus Eesti kaubanduspartnerina, tõustes 69. kaubavahetuspartneriks kogukäibega 3208 tuhat eurot. 2010. a. toimus väike tagasilangus – 9 kuu seisuga on Malta Eesti 76. kaubavahetuspartner. Kogukäive 2457 tuhat eurot moodustab alla 1% kogu Eesti kaubavahetusest.

Eesti peamised eksporditüübid Maltale on loomsed ja mineraalsed tooted ning laevade varustamine, peamised imporditüübid Maltalt on masinad, seadmed, metallid, metalli- ja keemiatooted. Mõned Malta tööstussektorid nagu IT ja kommunikatsioon, farmaatsia ning aviaatsioon on viimastel aastatel kiiresti rahvusvahelist tunnustust kogunud. Tõestuseks on see, et suurenev arv tuntud rahvusvahelisi operaatoreid on avastanud Malta pakutavaid tugevusi ja eeliseid ning on edukalt Malta turul kanda kinnitanud.

Praeguseks hetkeks on üritusele registreerunud ligi 70 Malta ettevõtet/organisatsiooni järgmistelt tegevusaladelt:

- Taastuv energia ja keskkond
- Toiduainetööstus
- Koolitusteenused
- Konsultatsiooniteenused
- Loometööstus ja visuaalne kunst

Maltal on nendes sektorites palju suurepäraseid spetsialiste, kes soovivad leida kontakte teiste riikide kolleegidega, vahetada ideid ja leida koostöövõimalusi. Lisaks Malta ettevõtetele/organisatsioonidele osaleb kontaktkohtumiste üritusel kolleegid ka Austriast, Bulgaariast, Hispaaniast, Islandilt, Itaaliast, Pakistanist, Kreekast, Liibüast, Luksemburgist, Norrast, Poolast, Rootsist, Saksamaalt, Suurbritanniast, Türgist ja Venemaalt.

Juba registreerunud osalejatega saab tutvuda ja lisainformatsiooni ürituse kohta leiab kodulehelt: www.maltab2b.eu.

Eesti ettevõtetele on osalemine tasuta (Net4Biz projekti raames toetab projekti Euroopa Komisjon), enda katta jäävad komanderingukulud (sõit sinna, majutus, päevarahad). Soovi korral aitame reisipaketi koostamisel.

Lisainfo ja registreerumine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Seminar

Puhkustest, puhkusetasudest ja probleemidest töölepingu seaduse rakendamisel

18. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab kolmapäeval, 18. mail kell 10.00–13.30 Eesti Kaubandus-Tööstuskogas (Toom-Kooli 17, Tallinn) seminari. Seminari sihtgrupp on finantsjuhid, raamatupidajad, palgaarvestajad, personalitöötajad. Lektor on jurist Helve Toomla.

Uue töölepinguseaduse rakendamisest on möödas ligi kaks aastat, kuid jätkuvalt esineb ettevõtetel probleeme töötasude arvestamisega ning üleval on palju küsimusi puhkuste andmise korraldamise ja puhkusetasude arvutamise kohta. Arvestades, et lähenemas on puhkusteperiood, anname seminari käigus ülevaate olulisematest probleemkohtadest ja küsimustest puhkuste andmise korraldamisel ja tasude arvutamisel. Samuti käsitleme töölepingu seaduse rakendamisel kõige enam esinevaid probleeme.

■ Puhkused, puhkusetasu, keskmine töötasu

ja tööalased lähetused:

tööaasta ja kalendriaasta mõiste. Puhkuse andmine avansina; puhkus kalendripäevades ja puhkus töötaja tööpäevades; puhkuse vormistamine; puhkuseaja valimine; puhkuse andmine osadena; puhkusetasu arvutamine ja väljamaksmine; puhkuse päevatasu arvutamine, kasutamata puhkuse hüvitis; keskmise töötasu maksmine; tööalased lähetused.

■ Tekkinud probleemid töölepinguseaduse rakendamisel:

lepingud töö tegemiseks; nõuded töötasu jm tasude ülekannetele, töötajatele antavad andmed; töötasu arvutamine töötaja summeeritud arvestuse korral; koolituskulud; avansid ja nende tagastamine; töötasu maksmine juhul kui tööd ei tehta; katseaeg; tööandja saladus ja konkurentsipiirang, töötaja vastutus; leppetrahv; varalise kahju hüvitamine; töötaja vastutus omavolilise töölt lahkumise korral; hüvitused töösuhte lõppemisel, töötukassale esitatavad dokumendid; tähtajalise töölepingu lõpetamine enne tähtaega

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 45 eurot/704,10 krooni, mitteliikmetele 90 eurot/1408,20 krooni, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid ja kohvipaus.

Lisainfo ja registreerumine:
KATI KRASS
Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee

Äriviit Moldovasse

23.-27. mai

Eesti Kaubandus-Tööstuskojal on koostöös Välisministeeriumi, EASI ja kohapealsete koostööpartneritega ettevalmistamisel äriviit Moldovasse 23.-26. mail. Oma osalemisest palume teatada hiljemalt 21. aprillil.

Esialgne programm:

Esmapäev, 23. mai

Lend Tallinn – Riia – Chisinau (Air Baltic). Majutamine hotelli „Dacia”. Linnaekskursioon. Kohtumine ja õhtusöök suursaadik Jaan Heinaga, saatkonna asejuhi Mati Murdi ja Eesti aukonsuliga Moldovas Igor Goncaaroviga.

Teisipäev, 24. mai

Äriseminar Moldova Kaubanduskojas. Individuaalsed kontaktkohtumised Moldova Kaubanduskojas. Firma/organisatsiooni külastus.

Kolmapäev, 25. mai

Osalemine Moldova Messikeskuses korraldataval „XI Forum of Small and Medium Enterprises”. Firma/organisatsiooni külastus. Ekskursioon veinikeldrisse ja õhtusöök.

Neljapäev, 26. mai

Firma/organisatsiooni külastus või soovi korral – vaba programm. Lend Chisinau – Riia – Tallinn (Air Baltic).

Osalemisspaketi hind on 425,80 eurot/6662,32 krooni (ei sisalda lennupileti maksumust) ja osalemisspaketti kuulub:

- 3 ööd majutust hotellis „Dacia”;
- korralduskulud Moldovas (äriseminar, individuaalsete kontaktkohtumiste ja ettevõtete/organisatsioonide külastuste korraldus, osalemine foorumil);
- kohalik transport Moldovas;
- linnaekskursioon 23. mail ja ekskursioon veinikeldrisse 25. mail.

Kõik ettepanekud ja soovitusel programmi osas on teretulnud!

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Kohtumine Eesti aukonsuliga Kanadas — Francois-Xavier Simard

24. mail Kaubanduskojas

Quebeci provintsis resideeruv Eesti aukonsul Kanadas Francois-Xavier Simard kutsub Kanadast kui sihtriigist huvitatud Eesti ettevõtjaid 24. mail kell 15.00 Kaubanduskotta (Toom-Kooli 17, Tallinn), et rääkida Kanada ärikeskkonnast.

Aukonsuli sõnul on Eesti ettevõtjatel palju võimalusi just e-teenuste vallas, milles nii Quebeci piirkonnal kui ka tervel Kanadal on veel palju arenemisruumi. Samuti on tänu Eesti heale mainele ja ka aukonsulite kontaktidele siinsetel ärimeestel väga head võimalused leida partnereid ning arendada strateegilisi koostööprogramme.

Kokkusaamine on tasuta, vajalik eelregistreerimine hiljemalt 18. mail.

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

Peterburi suunaline äriseminar

16. mail Kaubanduskojas

15.-17. maini toimuvad järjekordsed „Peterburi Kohtumised” Tallinnas, seekord juba üheteistkümnendat korda. Traditsiooniliste „Peterburi Kohtumiste” raames korraldavad Kaubanduskoda ja Tallinna Linnavalitsus kahe linna ettevõtjate äriseminar esmaspäeval, 16. mail kell 10.00 Eesti Kaubandus-Tööstuskoja suures saalis (Toom-Kooli 17, Tallinn). Äriseminaril tutvustatakse mõlema linna ettevõtluskeskkonda, kuulatakse ettekandeid ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel ning vaetakse ärisidemete tihendamise võimalusi. Äriseminarile järgnevalt on võimalus luua kontakte ja kohtuda Peterburi ettevõtjatega. Kutsume äriseminaril osalema Eesti ettevõtjaid, kes omavad ärisidemeid Peterburi ettevõtjatega, soovivad neid luua või on huvitatud tutvumisest ettevõtluse arendamise võimalustega Peterburis.

Osavõtutasu liikmele 15 eurot/234,7 krooni, mitteliikmele 30 eurot/469,4 krooni. Hindadele lisandub käibemaks. Registreerimine kuni 12. maini.

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee

Firmade kontaktkohtumised „Baltic Business Arena“

16.-17. juunil Stockholmis

ICSB – International Council for Small Business korraldab Rootsis Stockholmis 15.-18. juunil oma 56. aastakonverentsi ning kohale oodatakse ligi 1000 väikese ja keskmise suurusega ettevõtte juhti üle 70 riigist. Konverentsi erilise osana korraldakse 16.-17. juunini esmakordselt kontaktkohtumised ettevõtjale „Baltic Business Arena“, kus osalejad saavad võimaluse ka omavahel kohtuda ja koostöövõimalusi arutada. Osaleda võivad nii ostjad, kes otsivad uusi innovaatilisi tooteid/teenuseid; toodete/teenuste – uute lahenduste pakkujad; uurimis-instituudid, kes soovivad partneritega mõtteid ja ideid vahetada; finantsinstituudid.

Osalema oodatakse järgmiste tegevuslade esindajaid:

- *Clean-Tech* (jäätmekäitlus, taaskasutus, vesi ja kanalisatsioon, keskküte- ja jahutusseadmed, energiasäästlikkus jmt ning sellealane konsultatsioon ja teenused)
- Taastuvenergia (bio-, päikese-, tuule- ja hüdroenergia, biokütused; teenused)
- Säästlik ehitus (ehitusmaterjalid ja -tehnoloogiad, passiivmajad jpm)
- *Life Sciences* (meditsiini- ja biotehnoloogia, tervishoid, farmaatsia jne)
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (roheline IT, uued meediad, mobiilsed teenused, kodulahendused jpm)

10 osaleva Eesti ettevõtte osalemistasu tasub SIDA (Swedish International Development Cooperation Agency), lisaks antakse ka reisisoetust umbes 200 euro ulatuses. Ürituse osalemistasu 2900 Rootsi krooni sisaldab järgmist:

- kontaktkohtumiste korraldamine kahel päeval;
- osaleva ettevõtte andmete kandmine *online*-kataloogi ja levitamine teistele osalejatele;
- osalemine spetsiaalsetes töötubades;
- lõunasöögid 16. ja 17. juunil;
- kohvi ja suupisted kohtumiste toimumise ajal;
- osalemine 16. juunil õhtusel *networking*-üritusel.

Toetuse saamiseks peab osaleja täitma kõiki alljärgnevat tingimusi:

- ettevõtte peab olema Eestis registreeritud;
- osaleja on väike- või keskmise suurusega ettevõtte;
- ettevõtte tegutseb ühes ja/või mitmes ülalnimetatud sektoris;
- osaleja on alustav ettevõtte või soovib tutvustada oma uut teenust/toodet/tehnoloogiat või soovib leida uusi innovaatilisi lahendusi/tooteid.

Detailne informatsioon ürituse kohta ja registreerumine osalemiseks: www.b2match.eu/balticbusiness. Registreerimisankeedi saab täita ka paberil. Täidetud ankeedi palume saata kas faksi või e-posti teel. Registreerimistähtaeg 9. mai.

Hommikukohv suursaadikuga:
Eesti suursaadik Gruusias -

Toomas Lukk

19. mail Kaubanduskojas

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda korraldab koostöös Välisministeeriumiga neljapäeval, 19. mail kell 9.00-10.30 Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn) järjekordse lühiseminari sarjast „Hommikukohv suursaadikuga“. Seekordsel üritusel esineb Eesti suursaadik Gruusias Toomas Lukk.

Käsitletavad teemad:

- Gruusia ja Eesti majanduskoostöö seis ja võimalused,
- Gruusia majanduse väljavaated,
- Gruusia hetkeolukord,
- saatkonna roll ja võimalused Eesti ettevõtjate abistamisel,
- Gruusia kultuurilised iseärasused ja turule pürgijate takistused,
- suhtlemine Gruusia ärikultuuris ja bürokraatias.

Hommikukohvi seminari osalustasu on Eesti Kaubandus-Tööstuskoda liikmele 9,59 eurot/150 krooni ja mitteliikmele 19,17 eurot/300 krooni (hindadele lisandub käibemaks).

Vajalik eelregistreerimine hiljemalt 17. mail.

VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerumine:
KRISTY TÄTTAR
Tel: 604 0093
Faks: 604 0061
E-post: kristy@koda.ee

Lisainfo ja registreerumine:
PRIIT RAAMAT
Tel: 604 0081
E-post: priit@koda.ee

Seminar

Hongkong –

Eesti ettevõtete värav Aasiasse
2. juunil Swissotel Tallinnas
(Tornimäe 3, Tallinn)

Kaubanduskoda koostöös Välisministeeriumi, EASI ja Hongkongi majandus- ja kaubandusesindusega Londonis korraldab 2. juunil Hongkongi majandust ja koostöövõimalusi tutvustava äriseminari.

Seminari kava:

9.00-9.30	Registreerimine
9.30-9.35	Avasõnad (Toomas Luman, Kaubanduskoja juhatuse esimees)
9.35-9.50	Eesti ja Hongkongi kahepoolsed suhted (Marina Kaljurand, Välisministeeriumi välismajanduse ja arengukoostööküsimuste asekanstler)
9.50-10.10	Hong Kong – Värav Hiinasse [Agnes Allcock, Hongkongi Majandus- ja Kaubandusesinduse direktor (London), Hongkongi valitsuse erihalduspiirkond]
10.10-10.30	Hongkong innovatsiooni- ja tehnoloogiakeskusena [Bjorn Segerblom, Hongkongi teadus- ja tehnoloogiapargi (TBC) esindaja Euroopas]
10.30-10.45	Kohvipaus
10.45-11.05	Case study 1: Eesti ettevõtja kogemused Hongkongis
11.05-11.15	Case study 2: Kogemusi jagab Joel Volkov, Agentuuri Der Tank juht
11.15-11.35	Kuidas saab HKTDC abiks olla [Winchell Cheung, Hongkongi Kaubanduse Arendamise Nõukogu (HKTDC) Saksamaa ja Ida-Euroopa direktor]
11.35-11.50	Hongkongi roll äri arendamisel Aasias [Gus Franklyn-Bute, Invest Hong Kong investorite toetamise spetsialist (London)]
11.50-12.00	Kokkuvõte (Toomas Luman, Kaubanduskoja juhatuse esimees)
12.00-13.30	Lõuna

Seminar toimub inglise keeles. Osalemistasu on Kaubanduskoja liikmele 20 eurot/312,93 krooni ja mitteliikmele 35 eurot/547,63 krooni.

 VÄLISMINISTEERIUM

Lisainfo ja registreerimine:
KRISTY TÄTTAR • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Kaubanduskoja TENNISETURNIIR

11. juunil Pärnus

11. juunil algusega kell 10.00 toimub Pärnu Kesklinna Tenniseväljaku-
tel (Ringi 14a) traditsiooniline Kaubanduskoja Tenniseturniir.

Võistlus viiakse läbi lihtsas „iga mehe paarismängu“ süsteemis. Võistluskaaslased ja turniiritabel loositakse kohapeal kõigi juuresolekul, tugevusgrupid moodustatakse eelregistreerunud mängijate seniste tennisetulemuste põhjal Eesti Tenniselliidu eksperdi ja harrastusliigade korraldaja Toomas Kuuma poolt. Kaubanduskoja rändkarikas ootab uusi Tenniseturniiri võitjaid! Eelmisel aastal toimunud turniiri võitsid Raivo Hellerma (Stora Enso Eesti AS) ja Kalle Pedak (Hedman Partners Attorneys-at-Law).

Turniiril osalemiseks eeldame eelnevat võistluskogemust. Registreerunutele saadetakse täpsem ülevaade turniiri süsteemi ja ürituse enda kohta. Osalemistasu võistlejatele on 22 eurot/359,85 krooni (lisandub käibemaks). Arve saadetakse registreerumisel. Registreerumistähtaeg on 3. juuni.

**Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos
perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäävat
võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda.**

Info ja registreerimine:
ANNIKA EESMAA
Tel: 604 0094
E-post: annika@koda.ee

Koostöösoovid:
PIRET SALMISTU
Tel: 604 0060
E-post: piret@koda.ee

Kaubanduskoda koostöös Raadio Kukuga
kutsub kuulama saadet

MAJANDUSRUUM

kolmapäeviti kell 11.00–12.00,
kordusena kolmapäeva õhtul
kell 20.00–21.00

Raadio Kuku ja Kaubanduskoja koostöös valmiv saade „Majandusruum“ toob kuulajani majanduse aktuaalsed teemad ning kõike huvitavat, mis Eesti majanduses toimub. Saatejuht on Vallo Toomet.

TeateTants otsib vabatahtlikke

TeateTants otsib oma meeskonda vabatahtlikke, kes oleksid abiks 20.-28. augustil 2011 toimuva TeateTantsu korraldamisel. Teiste sõnadega – otsime rõõmsameelseid ja kohusetundlikke inimesi, kes tahavad suurürituse korraldamisel kaasa lüüa. Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts korraldab 20.-28. augustini 2011 suuremahulise tantsuprojekti TeateTants 2011, mille käigus läbitakse tantsides 1000 km Eestimaa maanteid. TeateTantsu eesmärgiks on läbida lakkamatult tantsides ja musitseerides 15 maakonda ning ühendada sel moel Eesti rahvas. Kaheksa ööpäeva kestva ürituse elu korraldavad kolm meeskonda, kes tegutsevad 12-tunniste vahetuste kaupa. Kui tahad kaheksaks päevaks väljuda oma tavapärasest rutiinist ja piiluda avarasse tantsu- ja muusikamaailma, siis on see hea võimalus sinule!

Otsime appi inimesi, kes aitaksid:

- info jagamisel osalejatele ning meeskonnale ehk oleksid abiks info valdkonnas,
- tantsukolonna korraldamisel ehk oleksid abiks osalejate suunamisel,
- järellikluse korraldamisel ehk oleksid abiks nendele inimestele, kes on juba oma tantsulõigu ära tantsinud.

Partnerid, kes TeateTantsule öla alla panevad:

Kui tunned soovi kaasa lüüa, siis anna meile sellest teada aadressil teatetants@errs.ee • Lisainfo telefonil 5649 6102
TeateTants on osa Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 projektist.

Ühtlasi kutsume Sind ja Sinu toredat kollektiivi üritusel kaasa tantsima. Ühine üritus tõstab alati meeskonnavaimu. Ka Sinu ettevõtetel on võimalus positiivselt meelde jääda!

www.teatetants.ee

Liikmelt liikmele

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Kaubanduskoja liikmete hulgast. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-posti-aadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile liikmetele.

Lisainfo: KAIDI TALSEN • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Hansa Konverentsid OÜ

Hansa Konverentsid pakub kõigile liikmete võimalust tulla 40% soodsamalt meie uue tuleohutuse seaduse teemalisele koolitusele „Tuleohutuse seaduse rakendamine töökohal tuleohutuse korraldamisel“. Liikmetele kehtib suurepärase soodushind 84 eurot (koolituse tegelik hind on 140 eurot). Koolitused toimuvad: 5. mail Tartus (eesti keeles), 13. mail Tallinnas (vene keeles) ja 26. mail Tallinnas (eesti keeles). Vali endale sobivaim ja registreeri koolitusele!

Lisainfo:

Heve-Riin Klaus

Tel: 682 5539

E-post: hansa@hansakonverentsid.ee

www.hansakonverentsid.ee

1Office Eesti OÜ

1Office Eesti OÜ avas Tallinnas Foorumi ärimaja teisel korrusel (Narva mnt 5) uue büroohotelli. Ootame Koja liikmeid tutvuma meie 2- ja 3-kohaliste möbleeritud bürootubadega, mida teenindavad vastuvõtusekretärid. Koja liikmetele büroohotelli teenus esimesel lepingukuul 50% soodsamalt.

Lisainfo: Ivar Veskiõja

E-post: ivar@1office.ee

Tel: 511 1234

Megaram OÜ

Pakume raamatupidamis- ja finantsnõustamisteenuseid – aastaaruanded, jooksev raamatupidamine ja ka ühekordsed tööd. Oleme tegutsenud alates 2004 aastast. Meie klientideks on erineva suuruse ja tegevusvaldkonnaga äriühingud ning mitmed kolmanda sektori organisatsioonid. Töötame üldjuhul kliendi ettevõttes kohapeal aga samas pakume ka võimalust tuua dokumendid meie bürosse. Töökeeled eesti ja vene. Kui Teie ettevõtte vajab raamatupidajat 1-3 tööpäeva nädalas või on pakkuda ühekordset allhanketööd palume võtta ühendust.

Lisainfo: T. Metsalu, raamatupidamisteenuste projektijuht

E-post: raamatupidajad@megaram.ee

Tel: 508 2193

Riigihanketeated

NATO ja OSCE

IT

- Riistvara ja tarkvara hange. Tähtaeg hankel osalemise soovist teada andmiseks 10.05.2011. Kood 4186

INGLISMAA

Tekstiil- ja rõivad

- Kutserõivaste hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 31.05, hankel osalemise tähtaeg on 03.06.2011. Kood 4187

Mööbel, sisustus

- Välikööki hange. Tähtaeg on 31.05.2011. Kood 4188
- Köögitehnika hange sõdurite korterite jaoks. Tähtaeg 13.06.2011. Kood 4189
- Raamatukogumööbli hange. Tähtaeg 30.05.2011. Kood 4190

Toiduained

- Leiva hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 23.05, hankel osalemise tähtaeg 06.06.2011. Kood 4191
- Patsientide jaoks suupistete ja magusate küpsiste hange. Tähtaeg 26.05.2011. Kood 4192
- Või ja juustutoodete hange. Tähtaeg 17.05.2011. Kood 4193

Tarvikud

- Ühekordsete kinnaste hange. Tähtaeg 01.06.2011. Kood 4194

Kütused

- Puitkütuste hange. Tähtaeg on 10.06.2011. Kood 4195

Mootorsõidukid

- Paatide hange. Tähtaeg on 27.05.2011. Kood 4196

HOLLAND

Mööbel, sisustus ja tarvikud

- Köögitarvikute, joogipudelite ja söögiriistade hange. Tähtaeg on 09.06.2011. Kood 4197
- Mööbli, sisustuse ja puhastustarvikute hange. Tähtaeg 19.05.2011. Kood 4198
- Tugitoolide ja taburettide hange. Tähtaeg 30.05.2011. Kood 4199

Paber- ja papptooted

- Ümbrikute hange. Tähtaeg 26.05.2011. Kood 4200

Mootorsõidukid

- Väikepaatide hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 09.05, hankel osalemise tähtaeg 13.06.2011. Kood 4201

Muu

- Betoontoodete hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks on 23.05, hankel osalemise tähtaeg 07.06.2011. Kood 4202
- Liiklusmärkide hange. Tähtaeg on 23.05.2011. Kood 4203
- Tänavavalgustite hange. Tähtaeg 25.05.2011. Kood 4204

LEEDU

Meditsiiniseadmed ja -tarvikud

- Meditsiiniseadmete (verekomponentide külmik) hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks on 17.06, hankel osalemise tähtaeg 20.06.2011. Kood 4205
- Verekottide hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks on 02.06, hankel osalemise tähtaeg 07.06.2011. Kood 4206

Tekstiil, rõivad ja jalanõud

- Kutserõivaste hange. Tähtaeg on 31.05.2011. Kood 4207
- Jalanõude ja jalatsi hooldusvahendite hange. Tähtaeg 24.05.2011. Kood 4208

Mootorsõidukid

- Pagasiveokite hange. Tähtaeg on 03.06.2011. Kood 4209

Koostööpakkumised

- Leedu ettevõtte otsib edasimüüjat kvaliteetsetele ökoloogilistele kosmeetika- ja hügieenitoodetele ning kodukeemiale. Kood 2011-04-25-001.1
- Soome värvilise kasevineeri jm eritehnoloogiaga värvitud puittoodete tootja otsib edasimüüjat oma toodetele ning koostööpartnerit, kes sooviks oma tootmises (nt mööblitootmises) kasutada värvilist vineeri. Kood 2011-02-11-017
- Türgi erinevate toiduainete hulgi-müüja otsib distribuutorit. Kood 2011-04-25-002.1
- Iiri ettevõtte, mis müüb internetipoes imikurõivaid ravi saavatele väikelastele (täpsemalt kompjalgsus ravi saavatele kuni 2-aastastele lastele), otsib alltoövõtjaks rõivatootjaid, kes toodavad orgaanilisest puuvillast lasterõivaid. Kood 2011-02-10-020
- Saksa UV-lampide ja seonduvate valgustustarvikute tootja otsib edasimüüjaks ettevõtet, kes pakub kasvahoonele valgustuslahendusi. Kood 2011-04-12-010
- Prantsuse spetsiifiliste spordikaitsevahendite tootja otsib alltoövõtjaks firmasid, mis toodavad kindaid, kiivreid ja kehakaitsmeid. Kood 2011-04-13-037
- Belgia mööblitootja otsib tootjat, kes valmistaks eri kuju ja värviga puhutud klaaskuule, mida saab kasutada lampidena. Kood 2011-04-14-009
- Inglise plastikust kinnitite tootja otsib varustajaid ning ka edasimüüjaid. Kood 2011-04-11-026
- Saksa lehtmatali valtsimis- jm seadmete (ing. k *sheet metal forming engines, folding and drilling machines and hydraulic shears*) tootja otsib Ida-Euroopast alltoövõtjat. Kood 2011-04-14-032
- Prantsuse innovaatiliste hapnikuravi toodete arendaja ja tootja otsib valdkonnaspetsiifilise kogemusega edasimüüjat. Kood 2011-04-15-005
- Inglise loometööstuse agentuur otsib kontakti teiste sarnaste ettevõtetega. Kood 2011-04-18-026
- Belgia keskkonnasõbralikele ehitusmaterjalidele (isolatsioon, sertifitseeritud puit ja värvid jne) spetsialiseerunud ettevõtte otsib varustajaid. Kood 2011-04-19-031
- Makedoonia kaablitootja otsib edasimüüjat ja pakub oma toodangut. Kood 2011-04-25-003.1

Koostööpakkumiste põhjalikumad kirjeldused nüüd nähtavad Koja kodulehel <http://www.koda.ee/koostoopakkumised>.

Täpsem info:
ANNIKA METSALA
Tel: 604 0091
E-post: annika.metsala@koda.ee

Soovite alanud aastal leida uusi äripartnereid Euroopast?

Euroopa miljardite eurode suurune riigihangete turg tundub Teile atraktiivne? Proovi nüüd riigihangete monitooringu teenust 40% odavamalt ja tutvu igapäevaselt kümnete riigihangetega üle Euroopa! Hind aprilli lõpuni 28,76 eurot/450 krooni kuu, infot edastame igal tööpäeval.

* Tavahind ühe kuu kohta Kaubanduskoja liikmele 47,93 eurot (750 krooni), mitteliikmele 95,87 eurot (1500 krooni).

Täpsem info:
LEA AASAMAA
Tel: 604 0090
E-post: lea@koda.ee

Õnnitleme maikuu juubilare!

45	HAAPSALU UKSETHASE AS liige alates 1996	ROTOS-KAUBANDUS OÜ liige alates 2008	10	CARAMEL MODA OÜ liige alates 1998
PRIIMO PUIT OÜ liige alates 1998	FESMA ALU OÜ liige alates 1996	PUUKESKUS AS liige alates 2001	TRÜB BALTIC AS liige alates 2007	BL TEHNIKA OÜ liige alates 2002
20	ERAAKADEEMIA NORD OÜ liige alates 2001	PHILIP MORRIS EESTI OÜ liige alates 1999	TERASMAN OÜ liige alates 2008	APEST GRUPP OÜ liige alates 2007
WRIS AS liige alates 2008	ELVA LINNAVALITSUS liige alates 1996	ORU ÄRI AS liige alates 2000	SÖDERHAMN ERIKSSON EESTI AS liige alates 2004	AKUKON OY EESTI FILIAAL liige alates 2005
VALVESILM OÜ liige alates 1999	ELIF AS liige alates 2000	NCC OÜ liige alates 2004	STRAND AS liige alates 2005	5
VABA MAA AS liige alates 1998	AIDE AS liige alates 1998	MAAG GRUPP AS liige alates 1998	MAJORETT OÜ liige alates 2002	UNITED FISH TRADERS OÜ liige alates 2009
UUEMÕISA INVEST AS liige alates 1988	ADVOKAADIBÜROO V. KAASIK & KO OÜ liige alates 1997	GEVATEX OÜ liige alates 2004	LINEAR PROJEKT OÜ liige alates 2007	NOVATERRA TRADE AS liige alates 2009
UNINAKS AS liige alates 1996	ADVOKAADIBÜROO TARK GRUNTE SUTKIENE AS liige alates 2000	FAV MET OÜ liige alates 2006	KETAL VÖRU OÜ liige alates 2003	METALL-LUX OÜ liige alates 2008
TRADEX AS liige alates 1995	15	EMBALLAGE TECHNOLOGIES TALLINN OÜ liige alates 1998	INTEGRAAL GRUPP OÜ liige alates 2007	KERA OÜ liige alates 2010
SEESAM RAHVUSVAHELINE KINDLUSTUSE AS liige alates 1993	ÖSEL FISH OÜ liige alates 2007	CAMEL MÖÖBEL AS liige alates 1998	HUMANA SORTEERIMISKESKUS OÜ liige alates 2007	GK EHITUS OÜ liige alates 2007
NUIA PMT AS liige alates 1995	SERVEMET OÜ liige alates 1997	BE GROUP AS liige alates 2006	FOILPOINT OÜ liige alates 2005	GARISSON TRÜKIKODA OÜ liige alates 2007
IKS TARKVARA OÜ liige alates 2000		BALTEREX AS liige alates 1998	DZIDRA OÜ liige alates 2004	

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Politiikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Teataja toimetis • toimetaja Kaidi Talsen • Tel: 604 0085 • E-post: kaidi@koda.ee

Raamatupidamine

Tel: 604 0067

Kaubanduskoja Tartu esindus

Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksportööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010–2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „Eksportivaldkonna koolitused 2010”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksportööridele. Koolitustemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.

• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele-
nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja
brändijuhtimisega nii suurettevõtetes kui
väiksemates arenevates ettevõtetes üle
maailma. Viistel aastatel on ta tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ning eks-
pordi- ja turunduskoolituste läbiviimisega
Eestis.

• **Yrjö Ojasaar** omandas õiguslase hariduse
Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris
advokaadina ning seejärel tehnoloogia-
ettevõttes partnerina. Tema tänane tege-
vus on seotud ettevõtetele era- ja riikliku
riskikapitali kaasamise, rahvusvaheliste
strateegiliste partnerite leidmise ning in-
tellekuaalse omandi kaitsmise ja arenda-
misega. Hetkel töötab Yrjö Ojasaar OÜs
Advokaadibüroo Luiga Hääl Mody Bore-
niuse, kus ta nõustab innovaatilisi firmasid.

• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid eks-
pordi- ja messikoolitusi, töötubasid ning õp-
pereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii Eesti, Taani kui ka Hispaania et-
tevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsioonifirma Vihje OÜ tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehe www.koda.ee kaudu.

Osalustasu 19,17 eurot/300 krooni üks päev (sisaldab käibe-
maksu). Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.

EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksportööridele teadmised ja praktilised juhised oma ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivseks elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5., 6., 13. mai

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 16. mai

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 6. juuni

MÜÜGIVÕRGU ARENDAMISE JA LOOMISE KOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 18. mai

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 7. juuni

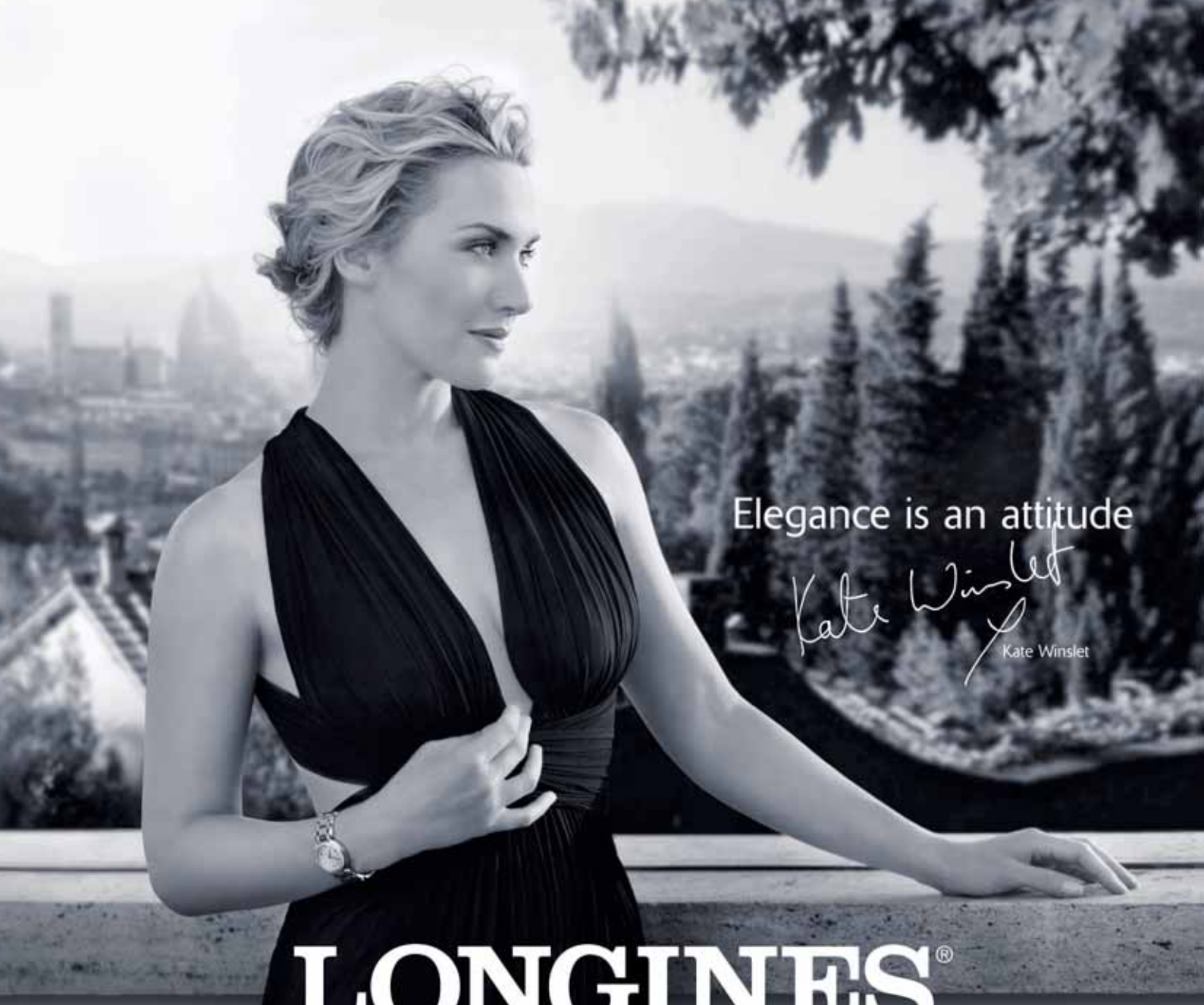
TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja reaalses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tartu • Raadimõisa Hotellis (Mõisavärava 1, Vahi küla, Tartumaa) • 17. mai

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 8. juuni

Elegance is an attitude

Kate Winslet
Kate Winslet

LONGINES®

ŠVEITSI KELL

Roosikrantsi 11 / tel 6 313 099
Avatud E-R 10-18 L 10-15 P Suletud
www.airot.ee

Longines PrimaLuna

www.longines.com